

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.3.2017
COM(2017) 142 final

2017/0063 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu

(Text s významem pro EHP)

{ SWD(2017) 114 final }

{ SWD(2017) 115 final }

{ SWD(2017) 116 final }

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Obecné souvislosti

Při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže jsou nezbytnými partnery Evropské komise členské státy EU. Od roku 2004 jsou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v členských státech EU nařízením Rady (ES) č. 1/2003¹ zmocněny k uplatňování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže spolu s Komisí. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž musí uplatňovat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže na dohody nebo jednání, jež by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy. Po dobu více než deseti let prosazují Komise i vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže v úzké spolupráci s Evropskou sítí pro hospodářskou soutěž. Evropská síť pro hospodářskou soutěž byla výslovně za tímto účelem zřízena v roce 2004.

Prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže ze strany Komise i vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž je nezbytným prvkem při vytváření otevřeného, konkurenčního a inovativního vnitřního trhu a má zásadní význam pro tvorbu pracovních příležitostí a růst v důležitých hospodářských odvětvích, zejména v odvětví energetiky a telekomunikací, v digitálním odvětví a v odvětví dopravy.

Pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže patří k určujícím znakům vnitřního trhu: je-li hospodářská soutěž narušena, nemůže vnitřní trh realizovat plně svůj potenciál a vytvářet vhodné podmínky pro trvalý hospodářský růst. Klíčovým aspektem vytvoření hlubšího a spravedlivějšího vnitřního trhu je zajištění účinného prosazování pravidel vnitřního trhu ve prospěch občanů. Prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže se nyní uskutečňuje v měřítku, jehož by Komise sama nebyla nikdy schopna dosáhnout. Od roku 2004 přijaly Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v rámci prosazování práva více než 1 000 rozhodnutí, přičemž na vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž připadá 85 % těchto rozhodnutí. Opatření přijaté více prosazovacími orgány je mnohem důraznější a účinnější a více odrazuje společnosti, které se mohou pokoušet o porušování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. Komise obvykle šetří praktiky narušující hospodářskou soutěž nebo dohody ovlivňující hospodářskou soutěž ve třech či více členských státech nebo v případě, je-li to vhodné ke stanovení celoevropského precedentu. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají obvykle vhodné předpoklady k tomu, aby jednaly v případě významného ovlivnění hospodářské soutěže na jejich území. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají odborné znalosti týkající se způsobu fungování trhů v jejich členském státě. Tyto znalosti mají při prosazování pravidel hospodářské soutěže velký význam. Opatření na vnitrostátní úrovni poskytují při prosazování hospodářské soutěže podporu ze strany celé společnosti.

Odůvodnění a cíle návrhu

S ohledem na účinnější prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž existuje nevyužitý potenciál. Nařízení (ES) č. 1/2003 se nezabývá prostředky a nástroji, jejichž prostřednictvím uplatňují vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže, a mnoho těchto

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 2003, s. 1).

orgánů nemá veškeré prostředky a nástroje, které jsou zapotřebí k účinnému prosazování článků 101 a 102 SFEU:

1. Některé vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nemají vymahatelné záruky, že mohou uplatňovat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže nezávisle, aniž by přijímaly pokyny od veřejných nebo soukromých subjektů. Řada orgánů se potýká s nedostatečnými lidskými a finančními zdroji. To může mít dopad na jejich schopnost účinně prosazovat pravidla. Některé vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nemohou například provádět souběžné kontroly u všech členů údajného kartelu, což druhé straně poskytuje cenný čas k tomu, aby mohla zničit důkazy a vyhnout se odhalení. Jiným orgánům chybí vhodné forenzní nástroje informačních technologií k hledání důkazů o protiprávním jednání.

2. Mnoho vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nemá veškeré nástroje, které jsou zapotřebí k odhalení porušení právních předpisů o hospodářské soutěži a zjednání nápravy. Některé vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nemají klíčové vyšetřovací pravomoci, například k shromažďování důkazů uložených v mobilních telefonech, laptopech, tabletech atd., což je v digitálním věku zásadní nedostatek. Jejich vyšetřovací pravomoci často postrádají význam, jelikož nejsou podpořeny účinnými sankcemi, pokud se jim společnosti nepodrobí.

3. Ne všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou ukládat účinné pokuty: v některých členských státech brání vnitrostátní právní předpisy vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž v ukládání účinných pokut za porušení právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže, v některých členských státech se mohou společnosti například restrukturalizovat, aby se vyhnuly placení pokut. V některých členských státech se za porušení článků 101 a 102 SFEU ukládají nízké pokuty, nebo pokuty nejsou ukládány vůbec. Výše pokut se značně liší: sankce za stejné porušení předpisů mohou být v jednom členském státě mnohem vyšší než v jiném, aniž by uvedený rozdíl byl opodstatněn objektivními okolnostmi.

4. Klíčový nástroj při odhalování kartelů představují programy shovívavosti. Tyto programy podněcují společnosti k tomu, aby poskytly cenné informace o kartelech, kterých se účastnily, výměnou za úplnou či částečnou ochranu před pokutami. Společnosti, které zvažují podání žádosti o shovívavost, potřebují dostatečnou právní jistotu, aby měly pobídku ke spolupráci s orgány. To platí zejména tehdy, žádají-li společnosti o shovívavost v různých členských státech, jelikož se kartel týká řady jurisdikcí. Rozdíly v programech shovívavosti v Evropě však společnosti odrážejí od přiznání se a poskytnutí důkazů o těchto praktikách narušujících hospodářskou soutěž.

5. Nedostatky a omezení nástrojů a záruk, které mají vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž k dispozici, narušují rovněž systém souběžných pravomocí při prosazování článků 101 a 102 SFEU na základě úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž. Tento systém závisí na možnosti orgánů vzájemně se na sebe spolehnout při provádění vyšetřovacích opatření jménem druhých orgánů. Tento systém však nefunguje řádně, existují-li dosud vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které nemají odpovídající vyšetřovací nástroje. Evropský systém prosazování hospodářské soutěže, který má fungovat jako soudržný celek, narušují rovněž další nedostatky ve schopnosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž poskytovat si vzájemnou pomoc. Vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž nemohou například požadovat vymáhání svých pokut na přeshraničním základě, nemá-li protiprávně jednající subjekt právní přítomnost na

jejich území. V digitálním věku prodává mnoho společností na internetu do potenciálně mnoha zemí, právní přítomnost však mohou mít například pouze v jednom členském státě. Tyto společnosti mají v současnosti útočiště před placením pokut.

Tyto nedostatky a omezení nástrojů a záruk vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž znamenají, že společnosti podílející se na praktikách narušujících hospodářskou soutěž mohou čelit velmi rozdílným výsledkům řízení v závislosti na členských státech, v nichž působí: nemusí vůbec podléhat prosazování podle článku 101 nebo článku 102 SFEU, nebo je toto prosazování neúčinné, například kvůli skutečnosti, že nelze získat důkazy o praktikách narušujících hospodářskou soutěž nebo že se podniky mohou vyhnout odpovědnosti za pokuty. Nestejné prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže narušuje hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a oslabuje systém decentralizovaného prosazování, který byl zaveden nařízením (ES) č. 1/2003.

Je proto zapotřebí legislativní návrh, který posílí postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže, s cílem zajistit, že tyto orgány mají potřebné záruky nezávislosti a zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut. Odstranění vnitrostátních překážek, které vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž brání v účinném prosazování pravidel, pomůže odstranit narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu a ukončit znevýhodňování a poškozování spotřebitelů a podniků, včetně malých a středních, v důsledku těchto opatření. Možnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž poskytovat si účinně vzájemnou pomoc mimoto zajistí rovnější podmínky a zaručí úzkou spolupráci v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

Návrh je součástí pracovního programu Komise na rok 2017² a vychází ze zkušeností Evropské sítě pro hospodářskou soutěž s prosazováním práva, které byly získány od roku 2004.

Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Návrh doplní nařízení (ES) č. 1/2003, jelikož posílení postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, bude znamenat plné využití potenciálu decentralizovaného systému prosazování pravidel, který tento nástroj zavedl. Návrh zejména dává konkrétní podobu požadavku stanovenému v článku 35 nařízení (ES) č. 1/2003, podle něhož mají členské státy určit vnitrostátní orgán nebo orgány pro hospodářskou soutěž tak, aby byla účinně dodržována ustanovení tohoto nařízení. Zajištění toho, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž účinné pravomoci při rozhodování a ukládání pokut, bude znamenat, že jsou plně dodržovány a rozvedeny požadavky stanovené v článku 5 nařízení (ES) č. 1/2003 (který orgánům pro hospodářskou soutěž svěřuje právo přijímat rozhodnutí a ukládat pokuty při uplatňování článků 101 a 102 SFEU). Svěření účinných vyšetřovacích pravomocí vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž bude znamenat, že je plně uplatňována povinnost stanovená v článku 22 nařízení (ES) č. 1/2003, podle něhož mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž provádět tato opatření jménem jiných členů Evropské sítě pro hospodářskou soutěž. Ve svém sdělení z roku 2016 s názvem „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“³ zdůrazňuje Komise význam spolehlivého, účinného a efektivního systému prosazování práva, který

² COM(2016) 710 final.

³ Sdělení Komise – Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování, C/2016/8600, (Úř. věst. C 18, 19.1.2017, s. 10).

zajistí, aby členské státy právo EU plně uplatňovaly, prováděly a prosazovaly. Vyzdvihuje skutečnost, že prosazování práva EU je i nadále výzvou a žádá si silnější zaměření na prosazování, které by sloužilo obecnému zájmu.

Soulad s ostatními politikami Unie

Návrh je zcela v souladu a je slučitelný se stávajícími politikami Unie v jiných oblastech, zejména politikami, které vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž nebo Evropské síti pro hospodářskou soutěž přiznávají zvláštní úlohu v oblasti konzultací, spolupráce, monitorování, podávání zpráv či rozhodování⁴.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Právní základ

Tento návrh je založen na článku 103 i článku 114 SFEU, jelikož sleduje řadu cílů, jež jsou neoddělitelně spojeny, konkrétně: 1. provést zásady stanovené v člancích 101 a 102 SFEU posílením postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla; 2. zajistit, aby nebyla narušena hospodářská soutěž na vnitřním trhu a aby vnitrostátní právní předpisy a opatření, jež vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž brání v účinném prosazování pravidel, neznevýhodňovaly spotřebitele a podniky, 3. zajistit, aby byly stejné záruky a nástroje zavedeny pro vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži, jsou-li uplatňovány souběžně s články 101 a 102 SFEU, v zájmu zajištění právní jistoty a rovných podmínek, a 4. zavést účinná pravidla týkající se vzájemné pomoci v zájmu zajištění hladkého fungování vnitřního trhu a systému úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

Zajištění toho, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž k dispozici prostředky a nástroje potřebné k účinnějšímu prosazování článků 101 a 102 SFEU, spadá do oblasti působnosti čl. 103 odst. 1 SFEU, jelikož má napomoci při zajišťování plné účinnosti pravidel hospodářské soutěže. Ustanovení čl. 103 odst. 1 zmocňuje Radu k přijímání nařízení nebo směrnic potřebných „k provedení zásad uvedených v člancích 101 a 102“. Tato opatření lze konkrétně přijmout podle čl. 103 odst. 2 písm. e) SFEU s cílem „vymezit poměr mezi vnitrostátními právními předpisy na jedné straně a ustanoveními tohoto oddílu nebo předpisy přijatými na základě tohoto článku na straně druhé“ a podle čl. 103 odst. 2 písm. a) s cílem „zajistit dodržování zákazů uvedených v čl. 101 odst. 1 a v článku 102 stanovením pokut a penále“.

⁴

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací (Úř. věst. 2002, L 108, s. 33); směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Úř. věst. 2009, L 211, s. 55); nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o zřízení Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) a Úřadu (Úř. věst. L 2009, L 337, s. 1); nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (Úř. věst. 2011, L 326, s. 1); směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (Úř. věst. 2012, L 343, s. 32); nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 671); nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES (Úř. věst. 2014, L 158, s. 77).

Tento právní základ však sám o sobě nepostačuje, jelikož cíl a obsah navrhované směrnice tento právní základ přesahuje. Navrhovaná směrnice má nezávislý cíl spočívající ve snaze posílit fungování vnitřního trhu: 1. zrušením vnitrostátních předpisů, které vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž brání v účinném prosazování pravidel, a tudíž v zajištění stejné ochrany společností a spotřebitelů v Evropě, 2. zajištěním toho, aby byly stejné záruky a nástroje zavedeny pro vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži, jsou-li uplatňovány souběžně s články 101 a 102 SFEU, v zájmu zajištění právní jistoty a rovných podmínek, a 3. zavedením účinných pravidel týkajících se vzájemné pomoci s cílem zajistit hladké fungování vnitřního trhu a systému úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

V některých členských státech znemožňují vnitrostátní právní předpisy vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž ukládat společnostem účinné pokuty za porušení pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. Protiprávně jednající společnosti, které se nacházejí v členských státech, v nichž vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž chybí účinné pravomoci k ukládání pokut, jsou tudíž chráněny před sankcemi a mají jen malou pobídku k jednání v souladu s pravidly EU v oblasti hospodářské soutěže. To posiluje narušení trhů v celé Evropě a oslabuje vnitřní trh. Rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o hlavní zásady programů shovívavosti, mimoto znamenají, že se společnostmi může být zacházeno rozdílně v závislosti na tom, který orgán jedná. Pouze opatření na úrovni EU může zajistit, aby při udělování shovívavosti existovaly společné hlavní zásady, tudíž zaručit rovnější podmínky pro podniky.

Omezení nebo nedostatky vnitrostátních právních předpisů mohou obdobně vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž bránit v účinném shromažďování důkazů. Opatření přijatá s cílem oslabit nezávislost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nebo omezit jejich zdroje nutně pocházejí od samotných členských států. Omezení nezávislosti může být motivováno například přáním získat větší kontrolu nad rozhodováním tohoto orgánu. Schopnost vlády vyvíjet na vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž vliv či tlak může vést k tomu, že nad řádným prosazováním hospodářské soutěže založeným na právních a ekonomických argumentech převáží politické aspekty na úkor společností působících na vnitřním trhu.

Tyto nedostatky a omezení nástrojů a záruk vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž znamenají, že společnosti podílející se na praktikách narušujících hospodářskou soutěž nemusí vůbec podléhat prosazování podle článků 101 nebo 102 SFEU, nebo je toto prosazování neúčinné, například kvůli skutečnosti, že nelze získat důkazy o praktikách narušujících hospodářskou soutěž nebo že se podniky mohou vyhnout odpovědnosti za pokuty. Společnosti nemohou soutěžit na základě svých předností, mohou-li praktiky narušující hospodářskou soutěž najít útočiště. Společnosti jsou proto odrazovány od vstupu na takovéto trhy a od uplatnění svého práva na usazení a poskytování zboží a služeb na těchto trzích. Spotřebitelé usazení v členských státech s nižší mírou prosazování přicházejí o přínosy účinného prosazování hospodářské soutěže s ohledem na praktiky narušující hospodářskou soutěž, které udržují ceny zboží a služeb na uměle vysoké úrovni. Nestejné prosazování článků 101 a 102 SFEU v celé Evropě tudíž narušuje hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a oslabuje jeho řádné fungování.

Dalším způsobem, kterým se navrhovaná směrnice zabývá sbližováním vnitrostátních právních předpisů, je skutečnost, že její oblast působnosti zahrnuje uplatňování vnitrostátních pravidel hospodářské soutěže. V praxi uplatňuje většina vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž v téže věci vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži souběžně s články 101 a 102 SFEU. Navrhovaná směrnice bude mít nevyhnutelně dopad na vnitrostátní

právní předpisy o hospodářské soutěži, které vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uplatňují souběžně. Pokud vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž přijme v počáteční fázi řízení vyšetřovací opatření, je často obtížné zjistit, zda existuje dopad na obchod, který vede k uplatnění právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž musí tudíž předpokládat, že se mohou použít oboje právní předpisy. To znamená, že pokud vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž využívají pravomoc stanovenou návrhem k získání digitálních důkazů, budou tak případně činit jak za účelem uplatnění práva EU, tak i vnitrostátního práva. Je proto obtížné, ne-li nemožné, toto souběžné uplatňování vnitrostátního práva a článků 101 a 102 SFEU oddělit. Pokud by nebyly pro vnitrostátní právo v případě, je-li uplatňováno souběžně s články 101 a 102 SFEU, zavedeny stejné záruky a nástroje, způsobilo by to právní nejistotu a mohlo by to narušit rovné podmínky. K zajištění účinné ochrany materiálů poskytnutých v rámci programu shovívavosti a narovnání je třeba ji uplatňovat nejen v řízení u vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž pro použití článků 101 a 102 SFEU, nýbrž také při samostatném uplatňování rovnocenných vnitrostátních právních předpisů.

Evropský systém prosazování hospodářské soutěže, který má fungovat jako soudržný celek, narušují rovněž nedostatky a omezení schopnosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž poskytovat si vzájemnou pomoc. Většina vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nemůže například oznámit klíčová prosazovací opatření nebo požadovat vymáhání svých pokut na přeshraničním základě, nemá-li protiprávně jednající subjekt právní přítomnost na jejich území. Tyto společnosti mají v současnosti útočiště před placením pokut. Výsledné neúčinné prosazování narušuje hospodářskou soutěž u podniků dodržujících právní předpisy a oslabuje důvěru spotřebitelů ve vnitřní trh, zejména v digitálním prostředí. Odstranění těchto rozdílů zajištěním systému pro přeshraniční oznamování předběžných námitek vůči údajnému porušení článků 101 a 102 SFEU a rozhodnutí uplatňujících tyto články, jakož i přeshraniční vymáhání pokut uložených vnitrostátními správními orgány pro hospodářskou soutěž představuje klíčový aspekt při zajišťování rovných podmínek v Evropě a při předcházení narušení hospodářské soutěže. K zajištění hladkého fungování systému souběžných pravomocí v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž by po dobu trvání řízení u vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž v jiném členském státě nebo u Komise měl být obdobně pozastaven běh promlčecích lhůt podle vnitrostátních předpisů.

Sbližování vnitrostátních právních předpisů s těmito konkrétními cíli, jež se plně projevují ve znění navrhované směrnice, jde nad rámec provedení článků 101 a 102 SFEU a týká se spíše řádného fungování vnitřního trhu.

Návrh směrnice sleduje s ohledem na cíl i obsah dvojí politiku, jednu týkající se účinného uplatňování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže a druhou týkající se řádného fungování vnitřního trhu. Tyto prvky jsou neoddělitelně spojeny: zajištění toho, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž pravomoci potřebné k účinnému prosazování pravidel, znamená nutně přijetí právních předpisů, které ve vnitrostátním právu odstraňují překážky mající za následek nestejné prosazování, čímž narušují hospodářskou soutěž na vnitřním trhu. Vnitrostátní právní předpisy a opatření, jež vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž brání v tom, aby účinně prosazovaly pravidla, nebudou znevýhodňovat spotřebitele a podniky. Stejně záruky a nástroje vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž musí být zavedeny pro použití vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži, jsou-li tyto uplatňovány souběžně s články 101 a 102 SFEU, a to z důvodu potřebné právní jistoty a rovných podmínek. K zajištění rovnějších podmínek a zaručení systému souběžných pravomocí v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž je nezbytné rovněž poskytnutí účinných přeshraničních mechanismů vzájemné pomoci. Tyto vzájemně závislé, ačkoli

odlišné cíle nelze sledovat samostatně přijetím dvou různých nástrojů. Není například možné navrhovanou směrnicí rozdělit na jeden nástroj založený na článku 103 SFEU, jenž vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž poskytuje prostředky a nástroje, které potřebují k uplatňování článků 101 a 102 SFEU, a druhý nástroj založený na článku 114 SFEU, který vyžaduje, aby členské státy stanovily stejná pravidla pro použití vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži, jsou-li uplatňovány souběžně s pravidly EU v oblasti hospodářské soutěže. Z těchto důvodů je návrh založen i na článku 114 SFEU.

Subsidiarita

Nařízení (ES) č. 1/2003 zřídilo decentralizovaný systém prosazování hospodářské soutěže, je však třeba využít plně potenciál tohoto systému. Navrhovaná směrnice zajistí účinné prosazování hospodářské soutěže na vnitrostátní úrovni tím, že vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž poskytne záruky a nástroje, které potřebují k účinnému prosazování pravidel.

Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uplatňují pravidla s přeshraničním rozměrem

EU by měla jednat s cílem odstranit zjištěné problémy, jelikož vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uplatňují pravidla EU, která mají přeshraniční rozměr. Prosazovací opatření vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž v jednom členském státě mohou mít dopad na hospodářskou soutěž, podniky a spotřebitele v ostatních členských státech, například celostátní kartel obvykle vylučuje soutěžitele z ostatních členských států. Nemají-li vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž potřebné prostředky a nástroje k prosazování pravidel (chybí-li jim např. zdroje), může to mít přímé negativní důsledky pro spotřebitele a podniky nejen v členském státě dotčeného vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, nýbrž také v ostatních členských státech, jakož i pro schopnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž spolupracovat v rámci Evropy. Členský stát Y se nemůže zabývat nedostatkem prostředků a nástrojů u orgánu pro hospodářskou soutěž v členském státě X, tento problém může tudíž odstranit pouze opatření na úrovni EU.

Zajištění účinné přeshraniční spolupráce

Pouze opatření na úrovni EU může zajistit dostatečné fungování systému spolupráce, který byl zaveden nařízením (ES) č. 1/2003. Jedním z hlavních prvků nařízení (ES) č. 1/2003 je to, že poskytuje mechanismy spolupráce, jež vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožňují vyšetřit údajné protiprávní jednání za hranicemi jejich členského státu. Jeden vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž může jiný vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž požádat, aby provedl vyšetřovací opatření jeho jménem s cílem shromáždit důkazy nacházející se v jiné jurisdikci. Jak bylo uvedeno výše, tento mechanismus nefunguje řádně, nemají-li všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž účinné pravomoci k provádění kontrol nebo vyžádání si informací. Řešení tohoto problému na vnitrostátní úrovni je opět obtížné. Pokud například orgán pro hospodářskou soutěž v členském státě A potřebuje, aby orgán pro hospodářskou soutěž v členském státě B získal důkazy od společností nacházejících se na jeho území, orgán pro hospodářskou soutěž v členském státě B však nemá účinné pravomoci k získání těchto důkazů, má skutečnost, že tak členský stát A může učinit, jen malý význam.

Propojení programů shovívavosti orgánů pro hospodářskou soutěž v Evropě

Programy shovívavosti jsou vzájemně propojené, jelikož společnosti pravidelně podávají žádosti několika jurisdikcím EU a potřebují záruky týkající se přeshraniční právní jistoty. Zkušenosti z posledního desetiletí ukazují, že této přeshraniční právní jistoty nemohou dostatečně dosáhnout jednotlivé členské státy samostatně. Rozdíly v programech shovívavosti dosud vedou u žadatelů o shovívavost k rozdílným výsledkům, pokud jde o to, zda vůbec mohou využít ochrany před pokutami či snížení pokut. Společnosti, které zvažují oznámení kartelového jednání několika jurisdikcím výměnou za shovívavější zacházení, nemají potřebnou jistotu ohledně toho, zda budou moci toto využít a do jaké míry. Opatření na úrovni EU je nezbytné k zajištění toho, aby byl systém shovívavosti dostupný a aby se uplatňoval stejně ve všech členských státech.

Vnitrostátní právní předpisy mohou vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž bránit v účinnějším prosazování pravidel

Jak bylo objasněno výše v oddíle věnovaném právnímu základu, vnitrostátní právní předpisy mohou bránit tomu, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž byly v dostatečné míře nezávislé a aby měly k dispozici účinné nástroje k odhalování protiprávního jednání a ukládání účinných pokut společnostem za porušení pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. K vyřešení tohoto problému je třeba přijmout opatření na úrovni EU.

Zkušenosti ukazují, že v případě neexistence právních předpisů EU vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž pravděpodobně veškeré potřebné nástroje nezískají

K přijetí dobrovolných opatření na vnitrostátní úrovni se rozsáhle využívají „měkká“ opatření, několik vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž však dosud nemá záruky a nástroje potřebné k účinnému prosazování pravidel. Po více než deseti letech není pravděpodobné, že budou provedeny změny potřebné k zajištění lepšího fungování decentralizovaného systému prosazování podle nařízení (ES) č. 1/2003 a k posílení postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla. To znamená, že mnoho vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž bude i nadále postrádat určité klíčové nástroje k odhalování a sankcionování protiprávního jednání nebo dostatečné zdroje, a to na úkor řádného fungování decentralizovaného systému, který byl zaveden nařízením (ES) č. 1/2003.

Stávající vnitrostátní rámce hospodářské soutěže samy o sobě vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž neumožní prosazovat v celé EU účinněji pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže. Komise mimoto nemůže vymáhat dodržování požadavků EU týkajících se nástrojů pro šetření a ukládání sankcí, zdrojů a institucionální struktury vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže, pokud takovéto požadavky neexistují. Pouze iniciativa na úrovni EU může proto posílit postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a to zajištěním účinnějších prostředků a nástrojů k uplatňování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže.

Proporcionalita

U většiny aspektů návrh stanoví minimální standardy s ohledem na posílení postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinně prosazovat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže. Tím se zajistí náležitá rovnováha mezi plněním obecného cíle a specifických cílů návrhu, přičemž nebude nepatříčně zasahováno do tradic jednotlivých členských států. Členské státy budou moci stanovit vyšší standardy a přizpůsobit pravidla svým specifickým podmínkám. Členské státy budou moci například navrhnout, uspořádat a financovat své vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž tak, jak to pokládají za vhodné,

bude-li zajištěna jejich účinnost. Navrhovaná směrnice mimoto rovněž zajišťuje, aby bylo plně respektováno rozhodnutí těch členských států, které zvolily soudní model prosazování hospodářské soutěže.

Podrobnější pravidla jsou nezbytná pouze v oblasti podmínek pro udělování shovívavosti tajným kartelům, aby bylo možno využít přidanou hodnotu z hlediska prosazování hospodářské soutěže. Společnosti se k tajným kartelům, jichž se účastnily, přiznají pouze tehdy, mají-li dostatečnou právní jistotu ohledně možnosti využít ochranu před pokutami. Značné rozdíly mezi programy shovívavosti uplatňovanými v jednotlivých členských státech vedou u potenciálních žadatelů o shovívavost k právní nejistotě, což může oslabit jejich pobídky k tomu, aby požádali o shovívavost. Pokud by členské státy mohly zavést či uplatňovat buď méně přísná, nebo přísnější pravidla týkající se shovívavosti v oblasti, na kterou se vztahuje tato směrnice, bylo by to nejen v rozporu s cílem spočívajícím v zachování pobídek pro potenciální žadatele k zajištění co nejúčinnějšího prosazování hospodářské soutěže v Unii, nýbrž by to mohlo ohrozit i rovné podmínky pro podniky působící na vnitřním trhu.

Tento přístup, který je zvolen v návrhu, maximalizuje zvýšení účinnosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž s minimálním zasahováním do specifických podmínek jednotlivých států, a to tím, že nejpodrobnější pravidla omezuje na to, co je naprosto nezbytné na podporu účinného prosazování.

Tento specifický přístup nebude představovat výrazný odklon od obecného požadavku práva EU, aby členské státy zajistily účinné postupy a sankce k prosazování pravidel EU, nýbrž jeho logický vývoj. Podle Soudního dvora Evropské unie musí vnitrostátní právo zajišťovat plnou účinnost právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže⁵. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že podrobná vnitrostátní procesní pravidla fungování orgánů pro hospodářskou soutěž nesmějí ohrožovat dosažení cíle nařízení (ES) č. 1/2003, kterým je zajistit účinné uplatňování článků 101 a 102 SFEU ze strany těchto orgánů⁶.

Volba nástroje

Cílem návrhu směrnice je zvýšit účinnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a současně neukládat univerzální řešení, aby bylo možno zohlednit právní tradice a institucionální specifika členských států. Směrnice proto představuje nejlepší způsob, jak zajistit, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž záruky, které potřebují k tomu, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, aniž by byly nepatřícně dotčeny specifické podmínky a tradice jednotlivých členských států. Na rozdíl od nařízení ponechá směrnice členským státům na výběr nejvhodnější způsoby provedení opatření stanovených ve směrnici. Směrnice mimoto představuje flexibilní nástroj, který zajistí, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž potřebné záruky nezávislosti a zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, přičemž členským státům ponechává možnost jít dále, pokud si to přejí.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů

⁵ Věc *Kone AG v. ÖBB-Infrastruktur AG*, C-557/12, EU:C:2014:1317, bod 32.

⁶ Věc *Vlaamse federatie van verenigingen van Brood- en Banketbakkers, Ijsbereiders en Chocoladebewerkeren (VEBIC) WZW*, C-439/08, EU:C:2010:739, body 56 a 57.

V období 2013/2014 posoudila Komise fungování nařízení Rady (ES) č. 1/2003. Na základě výsledků této analýzy se ve sdělení Komise o deseti letech prosazování nařízení Rady č. 1/2003 z roku 2014 konstatovalo, že existuje prostor pro to, aby mohly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž účinněji prosazovat pravidla, a byla v něm určena řada oblastí činnosti na podporu účinného prosazování ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, a to zaručení toho, že tyto orgány: 1. mají odpovídající zdroje a jsou dostatečně nezávislé; 2. mají soubor účinných nástrojů; 3. mohou ukládat účinné pokuty a 4. mají účinné programy shovívavosti⁷.

Sdělení z roku 2014 vycházelo ze zprávy o pěti letech fungování nařízení č. 1/2003, v níž bylo uvedeno, že zmocnění vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž k společnému prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže přispělo pozitivně k důslednějšímu prosazování⁸. Zpráva však obsahovala závěr, že existuje prostor pro zlepšení, zejména zajištění účinných vykonávacích pravomocí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a nástrojů k ukládání pokut.

Konzultace se zúčastněnými stranami

V období od 4. listopadu 2015 do 12. února 2016 vedla Komise veřejnou konzultaci ve formě průzkumu EU, který byl rozdělen na dvě části, a to první část s obecnými otázkami, jejímž cílem bylo získat informace od nespécializovaných zúčastněných stran, a druhá část pro zúčastněné strany s většími znalostmi/zkušenostmi, pokud jde o záležitosti hospodářské soutěže.

Po konzultaci následovalo sdělení Komise o deseti letech prosazování nařízení č. 1/2003, v němž byla určena řada oblastí činnosti s cílem posílit pravomoci vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. Druhá část konzultací se proto zabývala čtyřmi klíčovými záležitostmi: i) zdroji a nezávislostí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž; ii) souborem nástrojů vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž při prosazování práva; iii) pravomocemi vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž k ukládání pokut podnikům a iv) programy shovívavosti.

Obdrženo bylo 181 odpovědí různých zúčastněných stran, a to od soukromých osob, právních kancelářů a poradenských firem, společností a průmyslových sdružení, organizací spotřebitelů, akademické obce, nevládních organizací, expertních skupin a odborových svazů po orgány veřejné moci, včetně řady ministerstev a vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž z EU i ze třetích zemí.

76 % respondentů se domnívalo, že by vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohly činit při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže více než dosud. 80 % respondentů mimoto podpořilo názor, že na podporu prosazování pravidel ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž je třeba přijmout opatření. Podle jednotlivých

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003 – výsledky a výhledy do budoucna, COM(2014) 453 a připojené pracovní dokumenty útvarů Komise: Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003, SWD(2014) 230 a Lepší prosazování pravidel hospodářské soutěže vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž členských států: institucionální a procedurální problémy, SWD(2014) 231, <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>

⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, zpráva o fungování nařízení č. 1/2003, KOM(2009) 206 v konečném znění a připojený pracovní dokument útvarů Komise, SEK(2009) 574 v konečném znění, <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>

kategorií zúčastněných stran: přijetí opatření podpořilo 100 % akademických institucí, organizací spotřebitelů, odborových svazů a vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, které se zúčastnily veřejné konzultace; 86 % nevládních organizací; 84 % poradenských firem / právních kanceláří; 77 % společností / malých a středních podniků / mikropodniků / osob samostatně výdělečně činných; 67 % expertních skupin a 61 % průmyslových sdružení. 64 % zúčastněných stran, které se zapojily do veřejné konzultace, podpořilo názor, že by toto opatření mělo přednostně představovat kombinaci opatření EU a členských států, zatímco 19 % upřednostňovalo pouze opatření EU a 8 % pouze opatření členských států⁹.

Kromě veřejné konzultace uspořádaly Hospodářský a měnový výbor Evropského parlamentu (ECON) a Komise dne 19. dubna 2016 společně veřejné slyšení s cílem poskytnout odborníkům a zúčastněným stranám další možnost podělit se o své názory na veřejnou konzultaci. Po slyšení následovaly dvě panelové diskuse věnované čtyřem tématům, jimiž se zabývala veřejná konzultace. Účastníci těchto diskusí, včetně přibližně 150 účastníků z řad akademické obce, podniků (velkých i malých), poradenských firem, průmyslových sdružení, právních kanceláří, tisku, soukromých osob a orgánů veřejné moci, obecně s cíli iniciativy souhlasili a podpořili je.

S příslušnými ministerstvy se mimoto uskutečnily dvě schůzky za účelem získání předběžné zpětné vazby. Dne 12. června 2015 byla ministerstva informována o hlavních problémech, které Komise zjistila. Dne 14. dubna 2016 se konala druhá schůzka s ministerstvy a vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, na níž byly sděleny výsledky veřejné konzultace.

V návrhu byly zohledněny výsledky veřejné konzultace, veřejného slyšení a schůzek s ministerstvy.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Komise ve spolupráci se všemi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž provedla rozsáhlý sběr údajů s cílem získat podrobnou představu o stávající situaci.

Posouzení dopadů

Zpráva o posouzení dopadů vyhotovená Komisí se zabývá všemi hlavními aspekty souvisejícími s tímto návrhem. Zvažovány byly čtyři možnosti politiky. Upřednostňovanou možností, která je uplatněna v tomto návrhu, je přijetí legislativního opatření na úrovni EU, které vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž poskytne minimální prostředky a nástroje potřebné k tomu, aby mohly účinně prosazovat pravidla, jež je doplněno „měkkými“ opatřeními a případně podrobnými pravidly.

Co se týká ostatních tří možností politiky, které byly přezkoumány ve zprávě o posouzení dopadů: i) základní scénář spočívající v nepřijetí opatření na úrovni EU nedosáhne s vysokou pravděpodobností cílů politiky a nebyl by v souladu s očekáváními zúčastněných stran; ii) možnost spočívající v přijetí výlučně „měkkých“ opatření by neposkytla náležitý právní základ k zajištění toho, že všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají potřebné prostředky a nástroje, aby mohly účinně prosazovat pravidla. „Měkká“ opatření byla mimoto zavedena řadu let, aniž by bylo dosaženo cíle spočívajícího v plném využití potenciálu decentralizovaného systému, který byl zaveden nařízením (ES) č. 1/2003; iii) poskytnutí podrobných a jednotných prostředků a nástrojů vnitrostátním orgánům pro hospodářskou

⁹ Zbývajících 8 % odpovědělo: „nevím / nepoužitelné“.

soutěž prostřednictvím legislativního opatření na úrovni EU by v porovnání s upřednostňovanou možností zajistilo omezené dodatečné přínosy, současně by však znamenalo větší zásah do vnitrostátních právních systémů a tradic.

Posouzení přínosů upřednostňované možnosti z kvalitativního i kvantitativního hlediska (např. pozitivní dopad na růst souhrnné produktivity výrobních faktorů – hlavní složky HDP)¹⁰ prokazuje, že přínosy značně převýší náklady na provedení.

Výbor pro kontrolu regulace při Komisi vydal své připomínky k návrhu zprávy o posouzení dopadů v září 2016 a kladné stanovisko v prosinci 2016, což bylo náležitě zohledněno¹¹. S ohledem na tyto připomínky obsahuje konečná zpráva o posouzení dopadů veškeré dostupné podpůrné důkazy k doložení příčin problémů, více informací o jednotlivých možnostech politiky, jež byly zvažovány, a podrobnou analýzu nákladů a přínosů upřednostňované možnosti, která prokazuje, že přínosy tohoto návrhu významně převáží související náklady. Závěrečná zpráva o posouzení dopadů mimoto rozvádí omezení a nejistoty kvantitativních odhadů, jednoznačněji představuje názory zúčastněných stran vyslovené během veřejné konzultace a lépe prokazuje slučitelnost zvažovaných možností se zásadami subsidiarity a proporcionality.

Kdo bude dotčen a jak

Posílení postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, přinese prospěch všem spotřebitelům a společnostem, velkým i malým, včetně malých a středních podniků, a to podpořením účinného prosazování hospodářské soutěže a vytvořením rovnějších podmínek. Není tudíž nutné stanovit rozdílnou oblast působnosti, např. zahrnout výjimky či uplatňovat mírnější režim, pokud jde o opatření vůči malým a středním podnikům.

Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž

Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž budou hlavními subjekty, jimž iniciativa přinese prospěch, a spolu s podniky budou nejpříměji dotčeny. Po provedení poskytne návrh všem vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž účinné prostředky a nástroje, aby mohly vyhledávat důkazy o protiprávním jednání, ukládat pokuty společnostem, které poruší právní předpisy, jednat při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže nezávisle a mít k dispozici zdroje potřebné k plnění svých úkolů a účinnější programy shovívavosti. To vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožní přijímat účinná prosazovací opatření a lépe spolupracovat s ostatními orgány pro hospodářskou soutěž v EU, což povede k větší hospodářské soutěži na trzích. Návrh konkrétně zajistí, aby účinně fungoval systém pro přeshraniční sběr a výměnu informací, který byl zaveden nařízením (ES) č. 1/2003. To může u některých orgánů veřejné moci vyžadovat určité vícenáklady, bude-li například nutné zajistit nové nástroje informačních technologií, očekává se však, že tyto náklady budou zanedbatelné. Ne všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou činnost budou dotčeny stejně, jelikož potřebné změny budou záviset na přesné výchozí situaci každého vnitrostátního právního rámce.

¹⁰ Viz oddíl 6.3 zprávy o posouzení dopadů k dispozici na internetu na adrese: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

¹¹ Viz stanoviska ze dne 28. září 2016 a 9. prosince 2016 k dispozici na internetu na adrese: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>. Viz rovněž příloha I zprávy o posouzení dopadů.

Podniky

Iniciativa se významně dotkne i podniků. Za prvé, podniky jsou stejně jako spotřebitelé nepříznivě dotčeny důsledky neoptimální úrovně prosazování hospodářské soutěže, jelikož se potýkají s negativním dopadem vyšších cen svých dodavatelů a nižšími úrovněmi inovací a výběru, jakož i se snahami konkurentů porušujících pravidla hospodářské soutěže vyloučit je z trhu. Návrh podpoří prosazování hospodářské soutěže ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž v Evropě a vytvoří rovnější podmínky, v nichž převládá kultura hospodářské soutěže, ve prospěch všech podniků, velkých i malých, jelikož jim na celém jednotném trhu umožní soutěžit spravedlivěji na základě svých předností a růst. Podnikům to rovněž poskytne pobídky k inovacím a nabízení širšího sortimentu kvalitnějších výrobků a služeb, které uspokojují očekávání spotřebitelů.

Návrh za druhé přinese do jisté míry prospěch i podnikům, jichž se týká šetření v souvislosti s údajným porušením pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. Zavedení základních účinných prostředků a nástrojů vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž omezí rozdílné výsledky pro společnosti, zajistí větší předvídatelnost uplatňování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže a v celé EU zvýší právní jistotu. Podniky mohou mít prospěch rovněž z větších procesních práv, zejména v jurisdikcích, v nichž existuje prostor pro zlepšení, jakož i z větší právní jistoty, pokud žádají o shovívavost. Podniky mohou čelit počátečním nákladům na přizpůsobení, pokud jde o seznámení se s novými procesními pravidly. Náklady podniků vykonávajících přeshraniční činnosti na jednotném trhu spojené s přizpůsobením se různým právním rámcům se však celkově pravděpodobně sníží.

Pro podniky, které v některých jurisdikcích porušují právní předpisy, bude na druhou stranu obtížnější zatajit důkazy či se vyhnout pokutám nebo mít prospěch z nízkých pokut.

Spotřebitelé

Spotřebitelé budou mít prospěch z výhod, které silnější hospodářská soutěž přinese trhu, pokud jde o širší výběr a lepší produkty. V případě spotřebitelů nedostatečné prostředky a nástroje a schopnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž využít plně svůj potenciál při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže znamenají, že přicházejí o výhody plynoucí z prosazování hospodářské soutěže. Návrh v celé Evropě zajistí rovnocennou úroveň ochrany spotřebitelů před obchodními praktikami, které udržují ceny zboží a služeb na uměle vysoké úrovni, a rozšíří výběr inovativních výrobků a služeb za dostupné ceny.

Základní práva

Návrh zajišťuje ochranu základních práv společností, jichž se týká řízení ve věcech hospodářské soutěže, konkrétně (nikoli však výlučně) svobody podnikání, práva na vlastnictví, práva na řádnou správu a práva na účinné prostředky nápravy před soudem (články 16, 17, 41 a 47 Listiny základních práv Evropské unie). Návrh udělí vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž účinné pravomoci k prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže pouze v míře, v jaké je to nezbytné a přiměřené. Uloží členským státům povinnost poskytnout při výkonu těchto pravomocí vhodné záruky, které splňují přinejmenším standardy Listiny základních práv Evropské unie a které jsou v souladu s obecnými zásadami práva EU, včetně náležitého dodržování práva fyzických osob na ochranu údajů. Tyto záruky by měly zejména dodržovat právo společností, jichž se týká řízení, jehož předmětem je provádění článků 101 a 102 SFEU, na obhajobu, jehož základním prvkem je právo být vyslechnut. To zahrnuje právo na formální oznámení námitek vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž podle právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže a účinné

právo na přístup ke spisu, aby mohly společnosti připravit svou obhajobu. Adresáti konečných rozhodnutí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž uplatňujících články 101 a 102 SFEU by měli mít mimoto s ohledem na tato rozhodnutí právo na účinné prostředky nápravy před soudem.

Návrh obsahuje rovněž zvláštní záruky týkající se dodržování základních práv. Například kontroly v nepodnikatelských prostorech by měly být podmíněny povolením justičního orgánu. Záruky týkající se základních práv jsou zakotveny i v řadě ustanovení. Například pokuty, strukturální nápravná opatření a nápravná opatření z hlediska tržního chování mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uložit pouze tehdy, jsou-li „přiměřené“. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž budou moci provádět kontroly a vydávat žádosti o informace pouze tehdy, splňují-li kritérium „nezbytnosti“.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Účinná a efektivní spolupráce a výměna informací mezi členskými státy vyžaduje bezpečnou infrastrukturu. Fungování Evropské sítě pro hospodářskou soutěž závisí na interoperabilitě. Ve stávajícím víceletém finančním rámci jsou tato opatření financována především z programu ISA¹², s výhradou dostupných prostředků programu a kritérií pro způsobilost a stanovení priority. Způsoby dopadu návrhu na rozpočet po roce 2020 budou podmíněny návrhy Komise týkajícími se příštího víceletého finančního rámce a finančním výsledkem jednání o víceletém finančním rámci po roce 2020. Na údržbu, rozvoj, hostování, provoz a podporu centrálního informačního systému (systému Evropské sítě pro hospodářskou soutěž) v souladu s příslušnými normami důvěrnosti a zabezpečení údajů se předpokládá orientační částka ve výši 1 milionu EUR ročně. Další správní náklady vynaložené v souvislosti s fungováním Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, například s pořádáním zasedání, vypracováním a poskytováním vzdělávacích programů, vydáváním pokynů a stanovením společných zásad, se odhadují na 500 000 EUR ročně.

Co se týká zaměstnanců, legislativní návrh je z rozpočtového hlediska neutrální a nevyžaduje dodatečné lidské zdroje. Podrobnosti jsou vysvětleny v legislativním finančním výkazu, který je připojen k tomuto návrhu.

5. OSTATNÍ PRVKY

Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Komise vypracovala plán provádění, který určuje hlavní problémy, s nimiž se budou členské státy pravděpodobně potýkat při přijímání a uplatňování směrnice, a je v něm navržena řada opatření k řešení těchto problémů.

Plán provádění zahrnuje i) jednotné kontaktní místo v Komisi prostřednictvím funkční poštovní schránky, jež členské státy mohou využít s ohledem na veškeré záležitosti související s navrhovanou směrnicí, a ii) řadu opatření, která Komise a členské státy provedou s cílem zabývat se třemi hlavními problémy při provedení: a) provedení ve stanovené lhůtě, b) zajištění odborné přípravy a poskytování podpory vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž a c) zajištění náležitých informací pro podniky.

¹² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2240 ze dne 25. listopadu 2015, kterým se zavádí program pro řešení interoperability a společné rámce pro evropské orgány veřejné správy, podniky a občany (program ISA²) jako prostředek modernizace veřejného sektoru (Úř. věst. L 318, 2015, s. 1).

Komise bude sledovat provedení a uplatňování směrnice jak během lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu, tak i po jejím provedení.

Následné hodnocení směrnice bude provedeno po pěti letech od lhůty pro její provedení ve vnitrostátním právu.

Informativní dokumenty

Navrhovaná směrnice stanoví zvláštní opatření, která mají zajistit, aby: 1. vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly účinné záruky nezávislosti a zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, 2. byly zavedeny stejné záruky a nástroje, pokud vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uplatňují vnitrostátní právo souběžně s články 101 a 102 SFEU, a 3. vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohly poskytovat účinnou vzájemnou pomoc k zajištění systému úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž. Z navrhované směrnice vyplývá řada právních povinností. Její účinné provedení ve vnitrostátním právu bude proto vyžadovat konkrétní a cílené změny příslušných vnitrostátních předpisů. Aby mohla Komise sledovat správné provedení ve vnitrostátním právu, nepostačuje, aby členské státy předaly znění prováděcích předpisů, jelikož může být nezbytné celkové posouzení výsledného režimu podle vnitrostátního práva. Z těchto důvodů by členské státy měly Komisi předat rovněž informativní dokumenty prokazující, která stávající nebo nová ustanovení podle vnitrostátního práva mají provést jednotlivá opatření stanovená v navrhované směrnici.

Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Návrh sestává z 10 kapitol, které obsahují 34 článků.

Kapitola I – Předmět, oblast působnosti a definice

Tato kapitola vymezuje oblast působnosti a hlavní pojmy použité v návrhu. Použité definice zohledňují do značné míry definice použité v nařízení (ES) č. 1/2003 a směrnici 2014/104/EU o náhradě škody v případě porušení pravidel hospodářské soutěže¹³.

Kapitola II – Základní práva

Návrh zajistí, aby členské státy poskytly s ohledem na výkon pravomocí stanovených v tomto návrhu vhodné záruky. Tyto záruky budou muset splňovat přinejmenším standardy Listiny základních práv Evropské unie a obecné zásady práva Unie¹⁴. Během veřejné konzultace byla zjevná poptávka ze strany právníků, podniků a obchodních organizací po zajištění toho, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly účinné prosazovací pravomoci, jež mají být vyváženy většími procesními zárukami.

Kapitola III – Nezávislost a zdroje

¹³ Úř. věst. L 349, 5.12.2014, s. 1.

¹⁴ Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie „požadavky vyplývající z ochrany základních práv právního pořádku [EU] jsou rovněž závazné pro členské státy, provádějí-li předpisy [EU]“, rozsudek ve věci *Karlsson a další*, C-292/97, ECLI: EU:C:2000:202, bod 37 Viz rovněž rozsudek ve věci *Eturas*, věc C-74/14, ECLI:EU:C:2016:42, bod 38, v němž Soudní dvůr Evropské unie připomenul, že presumpce nevinny představuje obecnou zásadu práva EU, nyní zakotvenou v čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (viz rozsudek ve věci *E.ON Energie v. Komise*, C 89/11 P, ECLI: EU:C:2012:738, bod 72), kterou musí členské státy dodržovat, provádějí-li právní předpisy EU v oblasti hospodářské soutěže. Za tímto účelem viz rovněž rozsudky ve věci *VEBIC*, C 439/08, ECLI: EU:C:2010:739, bod 63

Tato kapitola zajišťuje, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž požívaly potřebných záruk nezávislosti. Tato kapitola zejména zavádí záruky, které mají chránit zaměstnance a vedoucí pracovníky vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž před vnějšími vlivy při prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže, a to: i) zajištěním toho, aby mohli plnit své povinnosti a vykonávat své pravomoci nezávisle na politických či jiných vnějších vlivech; ii) výslovným vyloučením pokynů vlády či jiného veřejného nebo soukromého subjektu; iii) zajištěním toho, aby se zdrželi jakéhokoli jednání, které není slučitelné s plněním jejich povinností a výkonem jejich pravomocí; iv) zákazem propuštění vedoucích pracovníků z důvodů souvisejících s rozhodováním v určitých věcech; v) zajištěním toho, aby měli pravomoc stanovit své priority v jednotlivých případech, včetně pravomoci zamítnout stížnosti z důvodu priority. Pokud jde o posledně uvedený aspekt, návrh nezasahuje do výsady členských států stanovit obecné cíle politiky. Většina zúčastněných stran v rámci veřejné konzultace podpořila opatření vztahující se na všechny tyto aspekty. Zejména podniky uvedly, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nejsou s to v plném rozsahu stanovit své priority, což jim brání v tom, aby se zaměřily na protiprávní jednání, která hospodářské soutěži nejvíce škodí.

Tato kapitola mimoto zavádí výslovný požadavek, aby členské státy zajistily, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají lidské, finanční a technické zdroje, které potřebují k plnění svých hlavních úkolů podle článků 101 a 102 SFEU. Příslušné ustanovení ponechává členským státům prostor k tomu, aby se zabývaly ekonomickými výkyvy, aniž by byla ohrožena účinnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.

Kapitola IV – Pravomoci

Hlavní pracovní nástroje orgánů pro hospodářskou soutěž představují vyšetřovací a rozhodovací pravomoci a postupy. V současnosti však v Evropě existuje nepřehledný systém pravomocí a mnoho vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nemá veškeré potřebné pravomoci. Rozsah vyšetřovacích a rozhodovacích pravomocí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž se značně liší, což může mít významný dopad na jejich účinnost.

K řešení tohoto problému stanoví návrh minimální základní účinné pravomoci k provádění šetření (pravomoc kontrolovat podnikatelské a nepodnikatelské prostory, vydávat žádosti o informace) a k přijímání rozhodnutí (pravomoc přijímat rozhodnutí o zákazu, včetně pravomoci uložit strukturální nápravná opatření a nápravná opatření z hlediska tržního chování, rozhodnutí o závazcích a předběžná opatření). Přijetí opatření s cílem zajistit, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly takové účinné nástroje, bylo v rámci veřejné konzultace široce podpořeno. Zúčastněné strany, zejména podniky, například zdůraznily, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nemají pravomoc ukládat strukturální nápravná opatření, což je obzvláště problematické v případě společností poškozených protisoutěžním jednáním porušovatele práv.

Návrh rovněž zajistí, aby byly tyto nástroje účinné, a to tím, že stanoví účinné sankce v případě nedodržení. Aby byly tyto sankce smysluplné, budou vypočítány v poměru k celkovému obrátu dotčeného podniku, členské státy však budou moci s ohledem na způsob uplatňování postupovat pružně (např. pro výši pokuty nejsou stanoveny konkrétní procentní podíly).

Kapitola V – Pokuty a penále

Hlavní prosazovací nástroj představuje schopnost orgánů pro hospodářskou soutěž ukládat pokuty společnostem, které porušují právní předpisy o hospodářské soutěži. Účelem pokut je potrestat společnosti, které porušily pravidla hospodářské soutěže, a tyto i další společnosti odradit od účasti na protiprávním jednání či jeho pokračování. V roce 2009 Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že „účinnost sankcí ukládaných orgány pro hospodářskou soutěž členských států a Komise je podmínkou soudržného používání pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže“¹⁵. Existuje však řada záležitostí, které ovlivňují úroveň prosazování článků 101 a 102 SFEU a znamenají, že se společnosti mohou setkat s velmi nízkými pokutami či dokonce s žádnými pokutami v závislosti na tom, který orgán jedná, což oslabuje odrazující účinek a narušuje rovné podmínky.

Za prvé, povaha pokut ukládaných vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž za porušení pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže se mezi jednotlivými členskými státy liší. Pokuty mohou být ukládány ve správním řízení (vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž), v jiném než trestním soudním řízení (soudy) nebo v trestním či kvazitrestním řízení (především soudy nebo v některých případech vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, avšak v rámci kvazitrestních (přestupkových) řízení). Ve většině členských států jsou pokuty správní. Občanskoprávní pokuty¹⁶ jsou ukládány ve třech členských státech. V pěti členských státech jsou pokuty ukládány v (kvazi-)trestním řízení. Ve většině členských států, v nichž jsou pokuty ukládány především v (kvazi-)trestním řízení, nejsou právní předpisy EU v oblasti hospodářské soutěže prosazovány dostatečně, nebo pakliže jsou prosazovány, byly v období 2004–2013 sankce ukládány jen ojediněle. Většina zúčastněných stran ve veřejné konzultaci uvedla, že trestněprávní systémy jsou méně vhodné pro účinné prosazování pravidel hospodářské soutěže EU. K řešení těchto problémů „nedostatečného prosazování“ a při současném zachování flexibility pro členské státy návrh zajistí, aby v těch členských státech, kde v současné době nemůže vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž přijímat rozhodnutí o uložení pokuty, budou muset být vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž dány pravomoci přijímat taková rozhodnutí přímo, nebo budou členské státy muset zajistit, aby taková rozhodnutí mohla být učiněna soudem v jiném než trestněprávním soudním řízení. Potřeba změny bude tudíž držena na minimu.

Za druhé existují rozdíly v metodikách výpočtu pokut, které mohou mít značný dopad na výši pokut uložených vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž. Tyto rozdíly se týkají především: 1. maximální výše pokuty, kterou lze stanovit (zákonné maximum) a 2. parametrů pro výpočet pokuty. Tyto rozdíly částečně vysvětlují skutečnost, že se v současnosti mohou pokuty lišit až o 25násobek v závislosti na tom, který orgán jedná. Za stejné protiprávní jednání mohou být uloženy velmi nízké pokuty, což znamená, že se odrazující účinek pokut v Evropě značně liší; tento problém byl vyzdvižen během veřejné konzultace. Uložené pokuty nemusí zohledňovat poškození hospodářské soutěže způsobené protisoutěžním chováním. Aby bylo zajištěno, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou stanovit odrazující pokuty na základě společného souboru základních parametrů: zaprvé by mělo existovat společné zákonné maximum činící nejméně 10 % celosvětového obrátu a zadruhé by při stanovení pokuty měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zohlednit základní faktory závažnosti a dobu trvání porušování předpisů.

¹⁵ Rozsudek ve věci *Inspecteur van de Belastingdienst v. X BV*, C-429/07, ECLI: EU:C:2009:359, body 36–39.

¹⁶ Pojem „občanskoprávní pokuty“ se používá k označení pokut uložených v jiném než trestním soudním řízení.

Třetí aspekt se týká omezení ohledně toho, koho lze pokládat za odpovědného za uhrazení pokuty. Pojem „podnik“ používaný v právních předpisech EU v oblasti hospodářské soutěže je blíže vymezen v judikatuře Evropského soudního dvora. To znamená, že za pokuty uložené takovému „podniku“ mohou být odpovědné společně a nerozdílně různé právní subjekty náležející do jednoho „podniku“¹⁷. To celé korporátní skupině vysílá jednoznačný signál, že neexistence řádné správy a řízení společnosti a nedodržování právních předpisů o hospodářské soutěži budou potrestány. Umožní to rovněž, aby pokuta zohledňovala celkovou sílu korporátní skupiny, a nikoli pouze dceřiné společnosti, takže pokuta je smysluplnější a odrazující. Rada vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nemůže v současnosti pokládat mateřské společnosti za odpovědné za protiprávní jednání, jehož se dopustí dceřiné společnosti, které ovládají. Rada vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nemůže rovněž považovat právní nástupce porušitele a hospodářské nástupce porušitele za odpovědné za pokuty, nebo ohledně této záležitosti panuje nejistota, a to navzdory ustálené judikatuře Evropského soudního dvora. To znamená, že se společnosti mohou vyhnout pokutám tím, že se sloučí s jinými společnostmi, nebo prostřednictvím podnikové restrukturalizace. K řešení tohoto problému návrh stanoví, že za účelem ukládání pokut se pojem podnik uplatňuje na mateřské společnosti a právní a hospodářské nástupce podniků.

Kapitola VI – Shovívavost

Společnosti se k tajným kartelům, jichž se účastnily, přiznají pouze tehdy, mají-li dostatečnou právní jistotu ohledně možnosti využít ochranu před pokutami. Tato kapitola má zvýšit právní jistotu u společností, které chtějí požádat o shovívavost, a tudíž zachovat jejich pobídky ke spolupráci s Komisí a vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž tím, že se sníží stávající rozdíly mezi programy shovívavosti uplatňovanými v jednotlivých členských státech. K dosažení tohoto cíle provádí návrh hlavní zásady vzorového programu shovívavosti Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, zajišťuje tudíž, aby mohly všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž přiznat za stejných podmínek ochranu před pokutami a snížení pokut a přijímat zjednodušené žádosti. V rámci veřejné konzultace 61 % zúčastněných stran považovalo za problematickou skutečnost, že členské státy nedostatečně provádějí vzorový program shovívavosti, který vypracovala Evropská síť pro hospodářskou soutěž (ESHS).

Tato kapitola dále zajišťuje, že žadatelé mají na podání zjednodušených žádostí pět pracovních dnů, a objasňuje, že by se v době, kdy danou věc šetří Komise, neměli setkávat se souběžnými žádostmi vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, které jsou náročné na zdroje. Tato kapitola taktéž objasňuje, že pokud se Komise rozhodla v dané věci nejednat, měli by mít žadatelé podávající zjednodušenou žádost možnost předložit příslušným vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž úplné žádosti o shovívavost.

Tato kapitola rovněž zajišťuje, že zaměstnanci a ředitelé společností, které požádají o ochranu, jsou chráněni před individuálními sankcemi (pokud existují) v případě, že s orgány spolupracují. To je důležité pro zachování pobídek k tomu, aby podniky podávaly žádosti o shovívavost, neboť tyto žádosti podniků často závisejí na tom, zda jejich zaměstnanci plně spolupracují, a to bez strachu ze sankcí.

Obdobně by pak osoby, které vědí o existenci nebo fungování kartelové dohody nebo jiných typů porušení antimonopolních pravidel, měly být vybízeny k poskytování uvedených

¹⁷ Rozsudek ve věci *AkzoNobel NV v. Komise*, C-97/08 P, ECLI:EU:C:2009:536. Je nutno prokázat, že mateřská společnost má rozhodující vliv na dceřinou společnost, která se protiprávního jednání dopustila.

informací, též vytvořením spolehlivých a důvěrných kanálů pro podávání zpráv. Za tímto účelem mnohé vnitrostátní orgány zavedly (nebo zvažují zavedení) účinné prostředky na ochranu osob, kteří oznámí nebo vyzeradí informace o porušování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže, před odvetou, například disciplinární opatření ze strany zaměstnavatelů. Komise například dne 16. března 2017 zavedla anonymní nástroj pro oznamovatele pro případy hospodářské soutěže¹⁸. Komise zdůraznila význam ochrany oznamovatelů a zvažuje v tomto směru horizontální či další odvětvová opatření na úrovni EU¹⁹.

Kapitola VII – Vzájemná pomoc

Tato kapitola zajišťuje, že v případě, kdy jeden vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž požádá jiný vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž o provedení vyšetřovacích opatření jeho jménem za účelem získání důkazů nacházejících se v jiné jurisdikci, mají úředníci z dožadujícího orgánu právo účastnit se této kontroly a aktivně při ní napomáhat. To zajistí větší účinnost a efektivnost těchto kontrol.

Tato kapitola mimoto zajišťuje zavedení ujednání, která vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožňují požádat o vzájemnou pomoc a poskytovat takovouto pomoc při oznamování rozhodnutí a vymáhání pokut v případě, že dotyčné společnosti nemají na území dožadujícího orgánu právní přítomnost nebo nemají na tomto území dostatečný majetek, aby mohla být pokuta vymáhána. Tato vzájemná pomoc má minimalizovat zasahování do vnitrostátního práva a bude obsahovat klíčové záruky: i) oznámení a vymáhání se uskuteční v souladu s právními předpisy dožádaného členského státu; ii) rozhodnutí o uložení pokut lze vykonat pouze tehdy, jsou-li konečná a nelze-li proti nim podat řádný opravný prostředek; iii) promlčecí lhůty se budou řídit právem žadajícího členského státu; iv) dožádaný orgán není povinen rozhodnutí o uložení pokut vykonat, je-li to zjevně v rozporu s veřejným pořádkem tohoto členského státu, a v) spory týkající se zákonnosti opatření budou spadat do působnosti žadajícího členského státu, zatímco spory ohledně opatření k oznámení či vymáhání, která byla přijata v dožádaném členském státě, budou spadat do působnosti dožádaného členského státu.

Vzájemná pomoc představuje základní aspekt tohoto návrhu, jelikož je nezbytná pro úzkou spolupráci v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, a tudíž pro úspěšné fungování decentralizovaného systému, na němž závisí účinné uplatňování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže. Bez účinné vzájemné pomoci nemohou existovat rovné podmínky pro společnosti vykonávající činnosti ve více než jednom členském státě, a v důsledku toho je znemožněno řádné fungování vnitřního trhu.

Kapitola VIII – Promlčení

Tato kapitola zajišťuje, aby v případě, že u vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž nebo Komise probíhá řízení, byl po dobu trvání tohoto řízení pozastaven běh promlčecích lhůt platných pro ostatní vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které mohou zahájit řízení ohledně téže dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě. To zajistí účinné fungování systému souběžných pravomocí v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a ostatním vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž není bráněno v přijetí následných opatření kvůli promlčení. Členské státy mohou stanovit délku promlčecích lhůt ve

¹⁸ <http://ec.europa.eu/competition/cartels/whistleblower/index.html>.

¹⁹ http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=54254.

svém systému nebo zavést objektivní promlčecí lhůty, pokud délka těchto lhůt nebude v praxi znemožňovat či nadměrně ztěžovat účinné prosazování práva EU v oblasti hospodářské soutěže.

Kapitola IX – Obecná ustanovení

Tato kapitola zajišťuje, že vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž, které mají nejlepší předpoklady k tomu, aby vysvětlily svá rozhodnutí, mohou předložit své případy soudům a/nebo je hájit u soudů²⁰. To zamezí zvýšení nákladů a úsilí spojeného s obhajobou těchto případů jiným subjektem.

Tato kapitola stanoví rovněž hlavní záruku, že informace shromážděné podle navrhované směrnice lze použít pouze k účelu, pro nějž byly získány, a nelze je použít k uložení sankcí fyzickým osobám.

Tato kapitola také zajišťuje, aby byly důkazy přípustné bez ohledu na nosič, na němž jsou příslušné informace uloženy, s cílem zajistit, že příslušná procesní pravidla obstojí v digitálním věku.

²⁰ Evropský soudní dvůr rozhodl, že článek 35 nařízení č. 1/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která neposkytuje vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž oprávnění se účastnit jakožto žalovaný soudního řízení vedeného proti rozhodnutí, jež tento orgán vydal, věc *VEBIC*, C-439/08, ECLI:EU:C:2010:739, bod 64.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 103 a 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Články 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) jsou součástí veřejného pořádku a měly by být účinně uplatňovány v celé Unii, aby bylo zajištěno, že není narušena hospodářská soutěž. Účinné prosazování článků 101 a 102 SFEU je nezbytné k zajištění otevřenějších konkurenčních trhů v Evropě, na nichž podniky soutěží více na základě svých předností a nepotýkají se s překážkami vstupu, což jim umožní vytvářet bohatství a pracovní místa. Chrání spotřebitele před obchodními praktikami, které udržují ceny zboží a služeb na uměle vysoké úrovni, a rozšiřuje výběr inovativních výrobků a služeb.
- (2) Veřejnoprávní prosazování článků 101 a 102 SFEU zajišťují podle nařízení Rady (ES) č. 1/2003⁽²⁾ vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž členských států souběžně s Komisí. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž a Komise společně tvoří síť orgánů veřejné moci, které v úzké spolupráci uplatňují pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže (Evropskou síť pro hospodářskou soutěž).
- (3) Ustanovení čl. 3 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003 ukládá vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž a vnitrostátním soudům povinnost použít články 101 a 102 SFEU na dohody nebo jednání, jež by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy. V praxi uplatňuje většina vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž souběžně s články 101 a 102 SFEU i vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži. Tato směrnice, která má zajistit, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají potřebné záruky nezávislosti a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, aby mohly uplatňovat články 101 a 102 SFEU, bude mít tudíž nevyhnutelně dopad na

¹ Úř. věst. C, , s. .² Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1).

vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži, jež vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uplatňují souběžně.

- (4) Udělení pravomoci vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž k získání všech informací ohledně podniku, jehož se týká šetření, v digitální podobě bez ohledu na nosič, na němž jsou tyto informace uloženy, by mělo ovlivnit rovněž rozsah pravomocí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž v případě, že v počátečních fázích řízení přijmou příslušné vyšetřovací opatření také na základě vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži, které jsou uplatňovány souběžně s články 101 a 102 SFEU. Udělení vyšetřovacích pravomocí vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž v rozdílném rozsahu podle toho, zda uplatňují pouze vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži, nebo rovněž souběžně články 101 a 102 SFEU, by bránilo účinnému prosazování právních předpisů o hospodářské soutěži na vnitřním trhu. Oblast působnosti směrnice by proto měla zahrnovat uplatňování článků 101 a 102 SFEU samostatně, i uplatňování vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži, které jsou v téže věci použity souběžně. Jedinou výjimku tvoří ochrana prohlášení v rámci programu shovívavosti a návrhů na narovnání, jež zahrnuje i vnitrostátní právo hospodářské soutěže uplatňované samostatně.
- (5) Vnitrostátní právní předpisy mnoha vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž neposkytují potřebné záruky nezávislosti a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, aby mohly tato pravidla účinně prosazovat. To oslabuje jejich schopnost uplatňovat účinně články 101 a 102 SFEU a případně vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži souběžně s články 101 a 102 SFEU. Podle vnitrostátních právních předpisů nemá například mnoho vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž účinné nástroje k vyhledání důkazů o porušení článků 101 a 102 SFEU a k uložení pokut společností, které poruší právní předpisy, nebo nemá zdroje potřebné k účinnému uplatňování článků 101 a 102 SFEU. To jim může zcela bránit v přijímání opatření nebo to má za následek omezení jejich prosazovacích opatření. Neexistence operativních nástrojů a záruk mnoha vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž potřebných k tomu, aby mohly účinně prosazovat články 101 a 102 SFEU, znamená, že se podniky, které se podílejí na praktikách narušujících hospodářskou soutěž, mohou setkat s velmi rozdílnými výsledky řízení v závislosti na členských státech, ve kterých působí: nemusí vůbec podléhat prosazování podle článku 101 nebo článku 102 SFEU, nebo je toto prosazování neúčinné. V některých členských státech se například mohou vyhnout odpovědnosti za pokuty pouhou restrukturalizací. Nerovnoměrné prosazování článků 101 a 102 SFEU a vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži uplatňovaných souběžně s články 101 a 102 SFEU má za následek promarněnou příležitost k odstranění překážek vstupu na trh a vytvoření otevřenějších konkurenčních trhů v celé Evropské unii, na nichž podniky soutěží na základě svých předností. V členských státech, ve kterých nejsou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž dostatečně vybaveny k účinnému prosazování pravidel, jsou poškozovány podniky, a zejména spotřebitelé. Podniky nemohou soutěžit na základě svých předností, existuje-li útočiště pro praktiky narušující hospodářskou soutěž, například z toho důvodu, že nelze získat důkazy o těchto praktikách nebo že se podniky mohou vyhnout odpovědnosti za pokuty. Společnosti jsou proto odrazovány od vstupu na takovéto trhy a od uplatnění svého práva na usazení a poskytování zboží a služeb na těchto trzích. Spotřebitelé usazení v členských státech s nižší mírou prosazování přicházejí o přínosy účinného prosazování hospodářské soutěže. Nestejné prosazování článků 101 a 102 SFEU a vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži uplatňovaných souběžně s články 101 a 102

SFEU v celé Evropě tudíž narušuje hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a oslabuje jeho řádné fungování.

- (6) Nedostatky a omezení nástrojů a záruk, jež mají orgány pro hospodářskou soutěž k dispozici, narušují systém souběžných pravomocí při prosazování článků 101 a 102 SFEU, který má na základě úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž fungovat jako soudržný celek. Tento systém závisí na možnosti orgánů vzájemně se na sebe spolehnout při provádění vyšetřovacích opatření jménem druhých orgánů. Tento systém však nefunguje řádně, existují-li dosud vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které nemají odpovídající vyšetřovací nástroje. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nejsou schopny poskytovat si vzájemnou pomoc ani s ohledem na jiná klíčová hlediska. Ve většině členských států se například podniky působící na přeshraničním základě mohou vyhnout placení pokut jednoduše tím, že nemají právní přítomnost na území některých členských států, v nichž působí. To snižuje pobídky k dodržování článků 101 a 102 SFEU. Výsledné neúčinné prosazování narušuje hospodářskou soutěž u podniků dodržujících právní předpisy a oslabuje důvěru spotřebitelů ve vnitřní trh, zejména v digitálním prostředí.
- (7) K zajištění skutečného společného prostoru v oblasti prosazování pravidel hospodářské soutěže v Evropě, který podnikům působícím na vnitřním trhu poskytuje rovnější podmínky a omezuje nerovné podmínky pro spotřebitele, je nutno zavést minimální záruky nezávislosti a zdroje a základní pravomoci k prosazování práva a ukládání pokut při uplatňování článků 101 a 102 SFEU a vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži souběžně s články 101 a 102 SFEU, aby mohly být vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž plně účinné.
- (8) Je vhodné, aby tato směrnice vycházela z dvojího právního základu, a to článků 103 a 114 SFEU. Je tomu tak proto, že tato směrnice se vztahuje nejen na uplatňování článků 101 a 102 SFEU a na uplatňování vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži souběžně s těmito články, ale také na nedostatky a omezení nástrojů a záruk vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž s ohledem na uplatňování článků 101 a 102 SFEU, které nepříznivě ovlivňují hospodářskou soutěž i řádné fungování vnitřního trhu.
- (9) Zavedením minimálních záruk k zajištění účinného uplatňování článků 101 a 102 SFEU ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž není dotčena možnost členských států zachovat nebo zavést pro vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž rozsáhlejší záruky nezávislosti a zdroje a podrobnější pravidla týkající se pravomocí těchto orgánů při prosazování práva a ukládání pokut. Členské státy mohou zejména vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž udělit dodatečné pravomoci nad rámec základního souboru stanoveného v této směrnici v zájmu dalšího zvýšení jejich účinnosti.
- (10) Podrobná pravidla jsou naopak nezbytná v oblasti podmínek pro udělování shovívavosti za tajné kartely. Společnosti se k tajným kartelům, jichž se účastnily, přiznají pouze tehdy, mají-li dostatečnou právní jistotu ohledně možnosti využít ochranu před pokutami. Značné rozdíly mezi programy shovívavosti uplatňovanými v jednotlivých členských státech vedou u potenciálních žadatelů o shovívavost k právní nejistotě, což může oslabit jejich pobídky k tomu, aby požádali o shovívavost. Pokud by členské státy mohly zavést či uplatňovat buď méně přísná, nebo přísnější pravidla týkající se shovívavosti v oblasti, na kterou se vztahuje tato směrnice, bylo by to nejen v rozporu s cílem spočívajícím v zachování pobídek žadatelů k zajištění co nejúčinnějšího prosazování hospodářské soutěže v Unii, nýbrž by to mohlo ohrozit i

rovné podmínky pro podniky působící na vnitřním trhu. To členským státům nebrání v uplatňování programů shovívavosti, které se netýkají jen tajných kartelů, nýbrž i jiných porušení článků 101 a 102 SFEU a rovnocenných vnitrostátních předpisů.

- (11) Tato směrnice se nevztahuje na vnitrostátní právní předpisy, pokud umožňují ukládání trestních sankcí fyzickým osobám, s výjimkou pravidel upravující vzájemný vztah programů shovívavosti a ukládání sankcí fyzickým osobám.
- (12) Výkon pravomocí svěřených vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž by měl podléhat vhodným zárukám, které splňují přinejmenším standardy obecných zásad práva EU a Listiny základních práv Evropské unie. K těmto zárukám patří právo na řádnou správu a dodržování práva podniků na obhajobu, jehož základním prvkem je právo být vyslechnut. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly strany, jichž se šetření týká, informovat zejména o předběžných námitkách, které jsou proti nim vzneseny podle článku 101 nebo článku 102 SFEU, před vydáním rozhodnutí, které se nepříznivě dotýká jejich zájmů, a tyto strany by měly mít možnost se k těmto námitkám před vydáním takového rozhodnutí náležitě vyjádřit. Strany, jimž byly oznámeny předběžné námitky týkající se údajného porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU, by měly mít právo na přístup k příslušnému spisu vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, aby mohly účinně uplatnit své právo na obhajobu. To je podmíněno oprávněným zájmem podniků na ochraně jejich obchodního tajemství a nevztahuje se to na důvěrné údaje a interní dokumenty vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise a korespondenci mezi nimi. Adresáti konečných rozhodnutí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž uplatňujících článek 101 nebo článek 102 SFEU by měli mít mimoto právo na účinné prostředky nápravy před soudem v souladu s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie. Tato konečná rozhodnutí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž by měla být odůvodněna, aby mohli adresáti těchto rozhodnutí zjistit důvody rozhodnutí a uplatnit své právo na účinnou právní ochranu. Návrh těchto záruk by měl usilovat o rovnováhu mezi dodržováním základních práv podniků a povinností zajistit účinné prosazování článků 101 a 102 SFEU.
- (13) Nezbytným prvkem účinného a jednotného uplatňování těchto pravidel je posílení postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly uplatňovat články 101 a 102 SFEU nestranně a ve společném zájmu spočívajícím v účinném prosazování evropských pravidel hospodářské soutěže.
- (14) Nezávislost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž je třeba posílit, aby bylo zajištěno účinné a jednotné uplatňování článků 101 a 102 SFEU. Pro tyto účely by mělo vnitrostátní právo obsahovat výslovné ustanovení, aby bylo zajištěno, že při uplatňování článků 101 a 102 SFEU jsou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž chráněny před vnějšími zásahy či politickými tlaky, které by mohly ohrozit nezávislé posouzení záležitostí, jež jim byly předloženy. Za tímto účelem je nutno stanovit předem pravidla týkající se důvodů propuštění členů rozhodovacího subjektu vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, aby se odstranily důvodné pochybnosti ohledně nestrannosti tohoto subjektu a jeho odolnosti vůči vnějším faktorům.
- (15) K zajištění nezávislosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž by měli jejich zaměstnanci a členové rozhodovacího subjektu jednat bezúhonně a zdržet se jakéhokoli jednání, které není slučitelné s plněním jejich povinností. Potřeba zabránit ohrožení nezávislého posouzení ze strany zaměstnanců nebo členů rozhodovacího subjektu znamená, že by během svého zaměstnání a funkčního období a po přiměřenou dobu poté neměli vykonávat žádnou výdělečnou ani nevýdělečnou

pracovní činnost neslučitelnou s touto funkcí. Znamená to rovněž, že by během zaměstnání a funkčního období neměli mít účasti v podnicích nebo organizacích, které mají styky s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, pokud to může ohrozit jejich nezávislost. Zaměstnanci a členové rozhodovacího subjektu by měli oznámit veškeré účasti nebo aktiva, jež při plnění jejich povinností mohou vést ke střetu zájmů. Měli by mít povinnost informovat rozhodovací subjekt, ostatní členy tohoto subjektu nebo v případě vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, v nichž rozhodovací pravomoc náleží pouze jedné osobě, orgán oprávněný ke jmenování v případě, jsou-li při plnění svých povinností vyzváni, aby rozhodli ve věci, na které mají zájem, jenž může ohrozit jejich nestrannost.

- (16) Nezávislost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž nevylučuje soudní přezkum ani parlamentní dohled v souladu s právními předpisy členských států. Požadavky na odpovědnost přispívají rovněž k zajištění věrohodnosti a legitimacy opatření vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. K přiměřeným požadavkům na odpovědnost patří zveřejňování pravidelných zpráv o činnosti vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, které jsou určeny vládnímu nebo parlamentnímu orgánu. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou podléhat rovněž kontrole či sledování jejich finančních výdajů, neovlivní-li to jejich nezávislost.
- (17) Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly být schopny stanovit prioritu svých řízení, jejichž předmětem je provádění článků 101 a 102 SFEU, v zájmu účinného využívání svých zdrojů a měly by mít možnost zaměřit se na předcházení protisoutěžnímu chování, které narušuje hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, a na jeho ukončení. Pro tento účel by měly mít možnost zamítnout stížnosti z toho důvodu, že nepředstavují prioritu. Tímto by neměla být dotčena pravomoc vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž zamítnout stížnosti i z jiných důvodů, jako je nedostatečná pravomoc, nebo rozhodnout o tom, že z jejich strany neexistují důvody pro přijetí opatření. Pravomocí vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž s ohledem na stanovení priorit jejich řízení pro vymáhání práva není dotčeno právo vlády členského státu vydat vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž obecné pokyny k zásadám či prioritám, které nesouvisí s konkrétním řízením, jehož předmětem je provádění článků 101 a 102 SFEU.
- (18) Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít potřebné zdroje z hlediska zaměstnanců, odborných znalostí, finančních prostředků a technického vybavení, aby bylo zajištěno, že při uplatňování článků 101 a 102 SFEU mohou účinně plnit své úkoly. Jsou-li jejich povinnosti a pravomoci podle vnitrostátních právních předpisů rozšířeny, měly by postačovat také zdroje, které jsou nezbytné pro plnění těchto úkolů.
- (19) Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž potřebují minimální soubor společných vyšetřovacích a rozhodovacích pravomocí, aby mohly účinně prosazovat články 101 a 102 SFEU.
- (20) Je třeba posílit postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby měly v kterékoli fázi řízení, jež u nich probíhá, účinné vyšetřovací pravomoci k odhalení dohod, rozhodnutí či jednání ve vzájemné shodě, jež jsou zakázány podle článku 101 SFEU, nebo zneužití dominantního postavení, které zakazuje článek 102 SFEU.
- (21) Vyšetřovací pravomoci vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž musí být přiměřené, aby bylo možno odstranit problémy spojené s prosazováním v digitálním prostředí, a měly by vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožnit získání veškerých informací v digitální podobě (včetně údajů získaných forenzními metodami), které souvisejí s podniky či sdruženími podniků, jichž se týká

vyšetřovací opatření, a to bez ohledu na nosič, na němž jsou tyto informace uloženy, jako jsou laptopy, mobilní telefony a jiná mobilní zařízení.

- (22) Vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít pravomoc kontrolovat prostory podniků a sdružení podniků, jichž se týká řízení, jehož předmětem je použití článků 101 a 102 SFEU, jakož i ostatních účastníků trhu, kteří mohou mít k dispozici informace, jež jsou pro toto řízení důležité. Vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít možnost provádět tyto kontroly v případě, existují-li přinejmenším oprávněné důvody pro podezření z porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU.
- (23) Aby byla zajištěna účinnost, měla by pravomoc vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž provádět kontroly umožňovat přístup k informacím, které jsou dostupné podniku či sdružení podniků nebo osobě, jíž se kontrola týká, a které souvisejí s podnikem, který je předmětem šetření.
- (24) Aby se omezilo na minimum zbytečné prodlužování kontrol, měly by mít vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž pravomoc pokračovat ve zkoumání kopií či výpisů z knih nebo záznamů týkajících se činnosti podniku či sdružení podniků, jichž se kontrola týká, v prostorách orgánu či v jiných určených prostorách.
- (25) Zkušenosti ukazují, že obchodní záznamy mohou být uchovávány v bytech ředitelů nebo jiných osob pracujících pro podnik, zejména v případě většího využívání pružnějších pracovních úvazků. Aby byla zajištěna účinnost kontrol, měly by mít vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž pravomoc vstupovat do jakýchkoli prostor, včetně soukromých bytů, existuje-li důvodné podezření, že tam jsou uchovávány obchodní záznamy, které mohou být důležité při prokazování závažného porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU. Výkon této pravomoci by měl být podmíněn předchozím povolením justičního orgánu. To členským státům nebrání v tom, aby v mimořádně naléhavých případech úkoly vnitrostátního justičního orgánu pověřilo vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž, který jedná jako justiční orgán.
- (26) Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít účinné pravomoci k vyžádání informací, jež jsou nezbytné k odhalení dohody, rozhodnutí či jednání ve vzájemné shodě, které zakazuje článek 101 SFEU, nebo zneužití zakázaného v článku 102 SFEU. To by mělo zahrnovat právo požadovat informace bez ohledu na to, kde jsou uloženy, má-li k nim adresát žádosti o informace přístup. Zkušenosti ukazují, že cenným zdrojem informací pro informované a důkladné prosazování mohou být rovněž informace poskytnuté dobrovolně třetími stranami, jako jsou konkurenti, odběratelé a spotřebitelé na trhu, a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly toto podporovat.
- (27) Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít účinné prostředky k obnovení hospodářské soutěže na trhu, a to uložením přiměřených strukturálních nápravných opatření a nápravných opatření z hlediska tržního chování.
- (28) Pokud v průběhu řízení, které může vést k zákazu dohody či jednání, nabídnou podniky či sdružení podniků vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž závazky, které reagují na jejich výhrady, měly by mít tyto orgány možnost přijmout rozhodnutí, kterým se tyto závazky stanoví jako závazné a vykonatelné vůči dotyčným podnikům. Tato rozhodnutí o závazcích by měla konstatovat, že již neexistují důvody pro opatření vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, aniž by obsahovaly závěr, zda došlo či nedošlo k porušení článku 101 SFEU nebo článku 102 SFEU. Rozhodnutími o

závazcích nejsou dotčeny pravomoci orgánů pro hospodářskou soutěž a soudů členských států, pokud jde o konstatování protiprávního jednání a rozhodnutí v dané věci.

- (29) Aby bylo zajištěno účinné a jednotné prosazování článků 101 a 102 SFEU, měly by mít vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž pravomoc ukládat samy podnikům a sdružením podniků účinné, přiměřené a odrazující pokuty za porušení článku 101 nebo článku 102 přímo ve správním řízení, nebo požadovat uložení pokut v jiném než trestním soudním řízení. Tímto nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy členských států, které stanoví ukládání sankcí za porušení článků 101 a 102 SFEU soudy v trestním řízení.
- (30) Aby bylo zajištěno, že se podniky a sdružení podniků podrobí vyšetřovacím a rozhodovacím pravomocem vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, musejí být vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž schopny ukládat samy účinné pokuty za nedodržení a penále k vynucení podrobení se těmto pravomocem přímo ve správním řízení, nebo požadovat uložení pokut v jiném než trestním soudním řízení. Tímto nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy členských států, které umožňují ukládání těchto pokut soudy v trestním soudním řízení. Touto směrnicí nejsou mimoto dotčena vnitrostátní pravidla týkající se požadavků na dokazování, ani povinnosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž zjistit skutkovou podstatu dané věci, jsou-li tato pravidla a povinnosti slučitelné s obecnými zásadami práva Unie. Pokuty a penále je nutno stanovit v poměru k celkovému obratu dotčených podniků a sdružení podniků.
- (31) Aby bylo zajištěno účinné a jednotné uplatňování článků 101 a 102 SFEU, měl by se pojem „podnik“ obsažený v člancích 101 a 102 SFEU uplatňovat v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie jako pojem označující hospodářskou jednotku, a to i v případě, sestává-li z několika právnických či fyzických osob. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by proto měly být schopny uplatňovat pojem „podnik“ k určení mateřské společnosti, která odpovídá za chování jedné ze svých dceřiných společností, a uložit pokutu této společnosti, pokud tato mateřská společnost a její dceřiná společnost tvoří jednu hospodářskou jednotku. Aby se zabránilo tomu, že se podniky vyhnou odpovědnosti za pokuty uložené za porušení článků 101 a 102 SFEU prostřednictvím právních či organizačních změn, měly by být vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž schopny vyhledat právní nebo hospodářské nástupce odpovědného podniku a uložit pokuty za porušení článků 101 a 102 SFEU v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie těmto nástupcům.
- (32) Aby bylo zajištěno, že pokuty uložené za porušení článků 101 a 102 SFEU zohledňují hospodářský význam protiprávního jednání, měly by vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vzít v úvahu závažnost protiprávního jednání. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly být s to stanovit pokuty, které jsou úměrné době trvání protiprávního jednání. Tyto faktory by měly být posouzeny v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Co se týká posouzení závažnosti protiprávního jednání, Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že je nutno uvážit okolnosti daného případu, kontext, v němž k protiprávnímu jednání došlo, a odrazující účinek pokut. K faktorům, které mohou být součástí tohoto posouzení, patří obrat dosažený prodejem zboží a služeb, s ohledem na něž došlo k protiprávnímu jednání, a velikost a ekonomická síla podniku, jelikož tyto faktory odrážejí vliv, který mohl podnik vyvíjet na trh. Opakované porušování předpisů ze strany stejného pachatele mimoto ukazuje jeho sklon k tomuto protiprávnímu jednání, a je proto velmi významným ukazatelem závažnosti dotčeného chování a nutností zvýšit úroveň

sankce k dosažení skutečného odrazujícího účinku. Při stanovení výše pokuty, která má být uložena, by měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vzít v úvahu hodnotu tržeb podniku za zboží a služby, s nimiž protiprávní jednání přímo či nepřímo souvisí. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly být obdobně oprávněny zvýšit pokutu, která má být uložena podniku či sdružení podniků, jež pokračuje ve stejném protiprávním jednání či se dopustí podobného protiprávního jednání poté, co Komise nebo vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž vydaly rozhodnutí, v němž se konstatuje, že tento podnik nebo sdružení podniků porušily článek 101 nebo článek 102 SFEU.

- (33) Zkušenosti ukazují, že při porušování pravidel hospodářské soutěže zpravidla hrají úlohu sdružení podniků a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít možnost ukládat těmto sdružením účinné pokuty. Při posuzování závažnosti protiprávního jednání za účelem stanovení výše pokuty v řízení zahájeném proti sdružení podniků v případě, že protiprávní jednání souvisí s činností jeho členů, je nutno vzít v potaz celkovou výši tržeb podniků, které jsou členy sdružení, dosažených prodejem zboží a služeb, s nimiž protiprávní jednání přímo či nepřímo souvisí. K zajištění účinného vymáhání pokut uložených sdružením podniků za protiprávní jednání, jehož se dopustily, je nutné stanovit podmínky, za nichž mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž požadovat uhrazení pokuty od členů sdružení v případě, že sdružení není platby schopné. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by přitom měly vzít v potaz relativní velikost podniků patřících do sdružení, a zejména situaci malých a středních podniků. Uhrazením pokuty jedním či více členy sdružení nejsou dotčena pravidla vnitrostátního práva, která umožňují vymáhání částky uhrazené ostatními členy sdružení.
- (34) Odrazující účinek pokut se v Evropě značně liší a v některých členských státech je maximální výše pokuty, kterou lze stanovit, velmi nízká. Aby bylo zajištěno, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou stanovit odrazující pokuty, měla by maximální výše pokuty činit nejméně 10 % celkového celosvětového obratu dotčeného podniku. To by nemělo členským státům bránit v tom, aby zachovaly či zavedly vyšší maximální částku pokuty.
- (35) Programy shovívavosti představují při odhalování tajných kartelů hlavní nástroj, a přispívají tudíž k účinnému stíhání nejzávažnějších porušení právních předpisů o hospodářské soutěži a ukládání sankcí za tato porušení. Mezi programy shovívavosti uplatňovanými v členských státech však v současnosti existují značné rozdíly. Tyto rozdíly vedou k právní nejistotě na straně protiprávně jednajících podniků, pokud jde o podmínky, za nichž mohou požádat o shovívavost, jakož i status ochrany podle příslušného programu či programů shovívavosti. Tato nejistota může oslabit pobídky potenciálních žadatelů o shovívavost k tomu, aby tak učinili. To zase může vést k méně účinnému prosazování hospodářské soutěže v Unii, jelikož je odhaleno méně tajných kartelů.
- (36) Rozdíly mezi programy shovívavosti na úrovni členských států ohrožují také rovné podmínky pro podniky, které působí na vnitřním trhu. Je proto vhodné zvýšit právní jistotu omezením těchto rozdílů.
- (37) Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly podnikům přiznat ochranu před pokutami a snížení pokut, jsou-li splněny určité podmínky. Mělo by se mít za to, že podniky poskytly vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž důkazy ohledně tajného kartelu, které umožňují zjištění porušení článku 101 SFEU, pokud neměl vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž dostatečné důkazy pro konstatování, že v

souvislosti s tímž kartelem došlo k porušení článku 101 SFEU, v době, kdy podnik tyto důkazy předložil.

- (38) Žadatelé by měli mít možnost požádat o shovívavost písemně nebo případně jiným způsobem, který nevede k předložení dokumentů, informací či jiných materiálů, jež má žadatel ve vlastnictví, v úschově či pod kontrolou. Za tímto účelem by měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zavést systém, který jim umožňuje přijímat prohlášení v rámci programu shovívavosti ústně či jiným způsobem, a to i v digitální podobě.
- (39) Žadatelé, kteří požádali Evropskou komisi o shovívavost v souvislosti s údajným tajným kartelem, by měli mít možnost podat zjednodušené žádosti v souvislosti s tímž kartelem vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž, které považují za vhodné. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly přijímat zjednodušené žádosti, které obsahují minimální soubor informací týkajících se údajného kartelu, a nepožadovat dodatečné informace nad rámec tohoto minimálního souboru dříve, než se rozhodnou v daném případě jednat. Je však na žadatelích, aby informovali vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, kterým podali zjednodušené žádosti, v případě, změní-li se rozsah jejich žádosti o shovívavost, kterou podali Komisi. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly poskytnout žadatelům potvrzení, v němž je uvedeno datum a čas přijetí žádosti, a měly by žadatele informovat o tom, zda již v souvislosti s tímž kartelem obdržely dřívější zjednodušenou žádost nebo žádost o shovívavost. Jakmile se Komise rozhodla v daném případě nejednat, a to zcela nebo částečně, měli by mít žadatelé možnost podat úplné žádosti o shovívavost vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž, kterým podali zjednodušené žádosti.
- (40) Právní jistota ohledně toho, zda jsou zaměstnanci podniků chráněni před individuálními sankcemi, může potenciálním žadatelům zabránit v podání žádosti o shovívavost. Stávající a bývalí zaměstnanci a ředitelé podniků, které orgány o hospodářskou soutěž žádají o ochranu před pokutami, by tudíž měli být chráněni před sankcemi uloženými orgány veřejné moci za účast v tajném kartelu, jehož se žádost týká. Tato ochrana by měla záviset na zaměstnancích a ředitelích, kteří aktivně spolupracují s dotčenými vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, a na žádosti o ochranu, která předchází zahájení trestního řízení.
- (41) V systému souběžných pravomocí k uplatňování článků 101 a 102 SFEU je nutná úzká spolupráce mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž. Pokud vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž provádí kontrolu jménem jiného vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž podle čl. 22 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1/2003, měla by přítomnost a pomoc úředníků z dožadujícího orgánu umožnit dosažení vyšší účinnosti těchto kontrol poskytnutím dodatečných zdrojů, znalostí a technické odbornosti.
- (42) Obdobně je třeba zavést ujednání, která vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožní požádat o vzájemnou pomoc při oznamování předběžných námitek a rozhodnutí a při výkonu rozhodnutí o uložení pokut či penále v případě, že dotyčný podnik nemá na jejich území právní přítomnost. To zajistí účinné prosazování článků 101 a 102 SFEU a přispěje k řádnému fungování vnitřního trhu.
- (43) Aby bylo zajištěno účinné prosazování článků 101 a 102 SFEU ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, je nutné stanovit splnitelná pravidla týkající se stavění promlčecích lhůt. V systému souběžných pravomocí by měl být běh vnitrostátních promlčecích lhůt pozastaven po dobu trvání řízení u vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž jiného členského státu nebo u Komise. To členským

státům nebrání v tom, aby zachovaly nebo zavedly objektivní promlčecí lhůty, pokud délka těchto objektivních promlčecích lhůt nebude v praxi znemožňovat či nadměrně ztěžovat účinné prosazování článků 101 a 102 SFEU.

- (44) Aby bylo zajištěno účinné a efektivní projednávání případů v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, měly by v členských státech, ve kterých je vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž příslušný k šetření porušení článků 101 a 102 SFEU a vnitrostátní justiční orgán pro hospodářskou soutěž je příslušný k přijetí rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání a/nebo ukládá pokuta, mít vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž možnost podat žalobu přímo vnitrostátnímu justičnímu orgánu pro hospodářskou soutěž. Jestliže vnitrostátní soudy jednají v řízení zahájeném proti rozhodnutím vnitrostátních orgánů uplatňujících článek 101 nebo článek 102 v rámci prosazování práva jako odvolací soudy, měly by mít vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž samy o sobě plné právo účastnit se řízení jako státní zástupce nebo žalovaný a požívat stejných práv jako takovýto účastník řízení.
- (45) Riziko uvedení sebeusvědčujících materiálů ve známost mimo rámec šetření, pro jehož účely byly poskytnuty, může oslabit pobídky potenciálních žadatelů o shovívavost ke spolupráci s orgány pro hospodářskou soutěž. V důsledku toho by měly být informace poskytnuté v prohlášeních v rámci programu shovívavosti (bez ohledu na formu těchto prohlášení), které byly získány přístupem ke spisu, použity pouze tehdy, je-li to nezbytné k uplatnění práva na obhajobu v řízení u soudů členských států v určitých velmi omezených případech, které přímo souvisejí s věcí, s ohledem na niž byl umožněn přístup. To by nemělo orgánům pro hospodářskou soutěž bránit ve zveřejňování jejich rozhodnutí v souladu s platnými unijními či vnitrostátními právními předpisy.
- (46) Důležitým prvkem při prosazování článků 101 a 102 SFEU jsou důkazy. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít možnost zvážit příslušné důkazy bez ohledu na to, zda jsou předloženy písemně, ústně či v zaznamenané podobě, včetně utajených záznamů právnických nebo fyzických osob, nejsou-li tyto jediným zdrojem důkazů. Tímto není dotčeno právo být vyslechnut.
- (47) Na podporu úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž by Komise měla udržovat, rozvíjet, hostovat, provozovat a podporovat centrální informační systém (systém Evropské sítě pro hospodářskou soutěž) v souladu s příslušnými normami důvěrnosti, ochrany údajů a zabezpečení údajů. Účinné a efektivní fungování Evropské sítě pro hospodářskou soutěž závisí na interoperabilitě. Ze souhrnného rozpočtu Evropské unie by měly být hrazeny náklady na údržbu, rozvoj, hostování, uživatelskou podporu a provoz centrálního informačního systému a další správní náklady vynaložené v souvislosti s fungováním Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, zejména náklady spojené s pořádáním zasedání. Předpokládá se, že do roku 2020 budou náklady na systém Evropské sítě pro hospodářskou soutěž hrazeny z programu pro řešení interoperability a společné rámce pro evropské orgány veřejné správy (program ISA²), s výhradou dostupných zdrojů programu a kritérií pro způsobilost a stanovení priority.
- (48) Jelikož cílů této směrnice, totiž zajištění toho, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly potřebné záruky nezávislosti a zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, aby mohly účinně uplatňovat články 101 a 102 SFEU a vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži souběžně s články 101 a 102 SFEU a zajistit účinné fungování vnitřního trhu a Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států, a tohoto

cíle může z důvodu potřebné účinnosti a jednotnosti při uplatňování článků 101 a 102 SFEU lépe dosáhnout samotná Unie, zejména vzhledem k územnímu rozsahu, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality podle uvedeného článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

- (49) V souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech³ se členské státy zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o prováděcích opatřeních o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými prvky směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví určitá pravidla, která zajišťují, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají potřebné záruky nezávislosti a zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, aby mohly účinně uplatňovat články 101 a 102 SFEU, takže není narušena hospodářská soutěž na vnitřním trhu a vnitrostátní právní předpisy a opatření, jež brání vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž v účinném prosazování pravidel, neznevýhodňují spotřebitele a podniky. Oblast působnosti směrnice zahrnuje použití článků 101 a 102 SFEU a vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži uplatňovaných v téže věci souběžně s články 101 a 102 SFEU, s výjimkou čl. 29 odst. 2, který se vztahuje rovněž na výlučné uplatňování vnitrostátních právních předpisů.
2. Tato směrnice stanoví určitá pravidla týkající se vzájemné pomoci, která mají zaručit hladké fungování vnitřního trhu a systému úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž“ orgán určený členským státem podle článku 35 nařízení (ES) č. 1/2003, který odpovídá za uplatňování článků 101 a 102 SFEU. Členské státy mohou za účelem plnění těchto funkcí určit jeden či více

³ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

správních orgánů (vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž), jakož i justičních orgánů (vnitrostátní justiční orgán pro hospodářskou soutěž);

- 2) „orgánem pro hospodářskou soutěž“ vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž nebo Komise, nebo případně oba tyto orgány společně;
- 3) „Evropskou síť pro hospodářskou soutěž“ síť orgánů veřejné moci, kterou tvoří vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž a Komise a která poskytuje fórum pro diskusi a spolupráci při uplatňování a prosazování článků 101 a 102 SFEU;
- 4) „vnitrostátními právními předpisy o hospodářské soutěži“ ustanovení vnitrostátního práva převážně sledující stejný cíl jako články 101 a 102 SFEU, která jsou použita ve stejné věci a souběžně s antimonopolním právem Unie podle čl. 3 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003, s výjimkou použití informací převzatých z prohlášení v rámci programu shovívavosti a návrhů na narovnání podle čl. 29 odst. 2 a s výjimkou ustanovení vnitrostátního práva, jimiž se stanoví trestní sankce pro fyzické osoby;
- 5) „vnitrostátním soudem“ soud členského státu ve smyslu článku 267 SFEU;
- 6) „odvolacím soudem“ vnitrostátní soud, který je zmocněn přezkoumat řádnými opravnými prostředky rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž nebo soudní rozhodnutí týkající se uvedených rozhodnutí, bez ohledu na to, zda má tento soud pravomoc rozhodovat o porušení právních předpisů o hospodářské soutěži;
- 7) „řízením“ řízení u vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž pro použití článku 101 nebo článku 102 SFEU, dokud tento orgán řízení neukončí přijetím rozhodnutí podle článku 9 nebo článku 11 nebo nedospěje k závěru, že z jeho strany neexistují důvody pro další opatření, nebo v případě Komise řízení u Komise pro použití článku 101 nebo článku 102 SFEU, dokud Komise řízení neukončí přijetím rozhodnutí podle článků 7, 9 nebo 10 nařízení (ES) č. 1/2003 nebo nedospěje k závěru, že z její strany neexistují důvody pro další opatření;
- 8) „podnikem“ uvedeným v člancích 101 a 102 SFEU jakýkoli subjekt vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na jeho právní postavení a způsob jeho financování, a to v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie;
- 9) „tajným kartelem“ dohoda a/nebo jednání ve vzájemné shodě mezi dvěma či více soutěžiteli s cílem koordinovat jejich soutěžní chování na trhu a/nebo ovlivňovat příslušné parametry hospodářské soutěže, a to prostřednictvím praktik, jako je mimo jiné stanovování kupních nebo prodejních cen či jiných obchodních podmínek, přidělování produkčních nebo prodejních kvót, sdílení trhů včetně rozdělování trhů, omezování dovozů a vývozů a/nebo jednání narušující hospodářskou soutěž namířené vůči dalším soutěžitelům, o nichž plně nebo částečně vědí pouze účastníci;
- 10) „ochranou před pokutami“ neuložení pokuty podniku za jeho účast v tajném kartelu představující odměnu za jeho spolupráci s orgánem pro hospodářskou soutěž v rámci programu shovívavosti;
- 11) „snížením pokut“ uložení nižší pokuty v porovnání s pokutami, které by byly jinak podniku uloženy za jeho účast v tajném kartelu, představující odměnu za jeho spolupráci s orgánem pro hospodářskou soutěž v rámci programu shovívavosti;
- 12) „shovívavostí“ ochrana před pokutami i snížení pokut;
- 13) „programem shovívavosti“ program týkající se uplatňování článku 101 SFEU nebo vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži, na jehož základě účastník

tajného kartelu spolupracuje nezávisle na ostatních podnicích účastnících se tohoto kartelu při šetření orgánu pro hospodářskou soutěž tím, že dobrovolně poskytne informace o kartelu a o své úloze v něm, oplátkou za což je tomuto účastníkovi na základě rozhodnutí nebo v důsledku zastavení řízení prominuta, nebo snížena pokuta, která by mu jinak byla za jeho účast na kartelu uložena;

- 14) „prohlášením v rámci programu shovívavosti“ ústní nebo písemné prohlášení dobrovolně poskytnuté podnikem či fyzickou osobou nebo jejich jménem orgánu pro hospodářskou soutěž, nebo záznam takového prohlášení, popisující poznatky tohoto podniku či fyzické osoby ohledně tajného kartelu a jejich úlohy v něm, které vyhotovily výslovně za tím účelem, aby jim po předložení orgánu pro hospodářskou soutěž byla v rámci programu shovívavosti prominuta nebo snížena pokuta; toto prohlášení nezahrnuje již existující informace;
- 15) „již existujícími informacemi“ důkazy, které existují bez ohledu na řízení orgánu pro hospodářskou soutěž, ať již je taková informace součástí spisu vedeného u orgánu pro hospodářskou soutěž, či nikoliv;
- 16) „návrhem na narovnání“ prohlášení dobrovolně předložené podnikem nebo jeho jménem orgánu pro hospodářskou soutěž, v němž podnik potvrzuje svou účast na porušení článku 101 SFEU nebo vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži a svou odpovědnost za toto porušení právních předpisů nebo uvádí, že svou účast a odpovědnost nezpochybňuje, a vyhotovené výslovně za tím účelem, aby mohl příslušný orgán pro hospodářskou soutěž provést zjednodušené nebo zkrácené řízení;
- 17) „žadatelem“ podnik, který žádá o ochranu před pokutami nebo o snížení pokut v rámci programu shovívavosti;
- 18) „žádajícím orgánem“ vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, který podává žádost o vzájemnou pomoc podle článků 23, 24 nebo 25;
- 19) „dožádaným orgánem“ vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, který obdrží žádost o vzájemnou pomoc, a v případě žádosti o pomoc podle článků 24 a 25 případně příslušný státní úřad, orgán nebo útvar, který podle vnitrostátních právních a správních předpisů a správní praxe nese hlavní odpovědnost za výkon těchto rozhodnutí.

Má se za to, že veškeré odkazy na uplatňování a porušování článků 101 a 102 SFEU zahrnují i souběžné použití vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži v téže věci.

KAPITOLA II

ZÁKLADNÍ PRÁVA

Článek 3

Záruky

Výkon pravomocí uvedených v této směrnici ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž podléhá vhodným zárukám, včetně dodržování práva podniků na obhajobu a práva na účinné prostředky nápravy před soudem, v souladu s obecnými zásadami práva Unie a Listinou základních práv Evropské unie.

KAPITOLA III

NEZÁVISLOST A ZDROJE

Článek 4

Nezávislost

1. Aby byla zaručena nezávislost vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž při uplatňování článků 101 a 102 SFEU, členské státy zajistí, že tyto orgány plní své povinnosti a vykonávají své pravomoci nestranně a v zájmu účinného a jednotného prosazování těchto ustanovení, s výhradou přiměřených požadavků na odpovědnost a aniž by byla dotčena úzká spolupráce mezi orgány pro hospodářskou soutěž v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.
2. Členské státy zejména zajistí, aby:
 - a) zaměstnanci a členové rozhodovacího subjektu vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž mohli plnit své povinnosti a vykonávat své pravomoci při uplatňování článků 101 a 102 SFEU nezávisle na politických a jiných vnějších vlivech;
 - b) zaměstnanci a členové rozhodovacího subjektu vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž nesměli při plnění svých povinností a výkonu svých pravomocí při uplatňování článků 101 a 102 SFEU vyžadovat ani přijímat jakékoli pokyny od vlády či jiného veřejného nebo soukromého subjektu;
 - c) zaměstnanci a členové rozhodovacího subjektu vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž se zdrželi jakéhokoli jednání, které není slučitelné s plněním jejich povinností a výkonem jejich pravomocí při uplatňování článků 101 a 102 SFEU;
 - d) členové rozhodovacího subjektu vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž mohli být propuštěni pouze tehdy, pokud přestali splňovat podmínky nezbytné k výkonu jejich funkce nebo se podle vnitrostátního práva dopustili závažného pochybení. Důvody propuštění by měly být ve vnitrostátních právních předpisech stanoveny předem. Nelze je propustit z důvodů souvisejících s řádným plněním jejich povinností a výkonem jejich pravomocí při uplatňování článků 101 a 102 SFEU, jak je vymezeno v čl. 5 odst. 2;
 - e) vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž mohou stanovit své priority s ohledem na plnění úkolů při uplatňování článků 101 a 102 SFEU, jak je vymezeno v čl. 5 odst. 2. Mají-li vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž povinnost posoudit formálně podané stížnosti, zahrnuje to pravomoc těchto orgánů takovéto stížnosti zamítnout z toho důvodu, že je nepovažují za prioritu. Tímto není dotčena pravomoc vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž zamítnout stížnosti z jiných důvodů stanovených ve vnitrostátních právních předpisech.

Článek 5

Zdroje

1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly lidské, finanční a technické zdroje, které jsou nezbytné pro účinné plnění jejich povinností a výkon jejich pravomocí při uplatňování článků 101 a 102 SFEU, jak je vymezeno v odstavci 2.
2. Uplatňování článků 101 a 102 SFEU ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž zahrnuje: provádění šetření za účelem použití článků 101 a 102 SFEU; přijímání rozhodnutí uplatňujících tato ustanovení na základě článku 5 nařízení č. 1/2003 a úzkou spoluprací v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž v zájmu zajištění účinného a jednotného uplatňování článků 101 a 102 SFEU.

KAPITOLA IV

PRAVOMOCI

Článek 6

Pravomoc kontrolovat podnikatelské prostory

1. Členské státy zajistí, aby při uplatňování článků 101 a 102 SFEU mohly vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž provádět veškeré potřebné neohlášené kontroly podniků a sdružení podniků. Členské státy zajistí, aby úředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž k provedení kontroly byli oprávněni:
 - a) vstupovat do všech prostor, na pozemky a do dopravních prostředků podniků a sdružení podniků;
 - b) kontrolovat účetní knihy a ostatní obchodní záznamy, bez ohledu na to, v jaké formě jsou uloženy, včetně práva na přístup k informacím, které jsou dostupné subjektu, jehož se kontrola týká;
 - c) kopírovat nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z těchto knih nebo záznamů, a pokud to pokládají za nutné, pokračovat ve zkoumání těchto kopií nebo výpisů ve svých prostorách či v jiných určených prostorách;
 - d) zapečetit jakékoli podnikatelské prostory a účetní knihy nebo záznamy po dobu a v rozsahu, které jsou nezbytné pro kontrolu;
 - e) požádat jakéhokoli zástupce nebo zaměstnance podniku nebo sdružení podniků o vysvětlení skutečností nebo dokumentů týkajících se předmětu a účelu kontroly a zaznamenávat odpovědi.
2. Členské státy zajistí, aby se podniky a sdružení podniků musely podrobit kontrolám prováděným vnitrostátními správními orgány pro hospodářskou soutěž. Pokud podnik či sdružení podniků vznese proti kontrole nařízené vnitrostátním správním orgánem pro hospodářskou soutěž či povolené vnitrostátním justičním orgánem námitku, mohou si vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vyžádat potřebnou pomoc od policie nebo rovnocenného prosazovacího orgánu tak, aby mohly kontrolu provést. Tuto pomoc si lze vyžádat rovněž jako zajišťovací opatření.

Článek 7

Pravomoc kontrolovat ostatní prostory

1. Členské státy zajistí, aby v případě, existuje-li důvodné podezření, že účetní knihy nebo jiné obchodní záznamy související s předmětem kontroly, které mohou mít význam pro dokázání závažného porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU, jsou uchovávány v jakýchkoli jiných prostorách než v prostorách uvedených v článku 6, na pozemcích nebo v dopravních prostředcích, včetně bytů ředitelů, vedoucích pracovníků a dalších zaměstnanců dotyčných podniků a sdružení podniků, mohly vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž provést neohlášené kontroly v těchto prostorách, na pozemcích a v dopravních prostředcích.
2. Tyto kontroly nelze provést bez předchozího povolení vnitrostátního justičního orgánu.
3. Členské státy zajistí, aby úředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné vnitrostátními soudy k provedení kontroly podle odstavce 1 tohoto článku měli přinejmenším pravomoci stanovené v čl. 6 odst. 1 písm. a), b) a c) a v čl. 6 odst. 2.

Článek 8

Žádosti o informace

Členské státy zajistí, aby vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž mohly rozhodnutím podniky a sdružení podniků požádat, aby ve stanovené lhůtě poskytly veškeré potřebné informace pro použití článků 101 a 102 SFEU. Tato povinnost se vztahuje na informace, k nimž má podnik a sdružení podniků přístup.

Článek 9

Zjištění protiprávního jednání a jeho ukončení

Členské státy zajistí, aby v případě, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zjistí porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU, mohly rozhodnutím dotyčné podniky a sdružení podniků požádat, aby toto protiprávní jednání ukončily. Za tímto účelem mohou uložit nápravná opatření z hlediska tržního chování nebo strukturální nápravná opatření, která jsou úměrná danému protiprávnímu jednání a nezbytná k jeho účinnému ukončení.

Článek 10

Předběžná opatření

Členské státy zajistí, aby vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž, které jednají z vlastního podnětu, mohly rozhodnutím nařídit podnikům uložení předběžných opatření, a to přinejmenším v naléhavých případech, kdy hrozí vážné a nenapravitelné poškození hospodářské soutěže na základě zjištění zjevného porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU. Toto rozhodnutí platí určitou dobu a může být prodlouženo, pokud je to nezbytné a vhodné.

Závazky

Členské státy zajistí, aby v řízení zahájeném za účelem vydání rozhodnutí, v němž se vyžaduje ukončení porušování článku 101 nebo článku 102 SFEU, mohly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž rozhodnutím prohlásit závazky nabídnuté podniky v reakci na výhrady, jež tyto orgány vyslovily, za závazné. Takové rozhodnutí může být přijato na dobu určitou a musí konstatovat, že pominuly důvody pro zásah dotyčného vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž.

KAPITOLA V

POKUTY A PENÁLE

Pokuty ukládané podnikům a sdružením podniků

1. Aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy členských států, které umožňují ukládání sankcí v trestním soudním řízení, členské státy zajistí, aby vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž mohly rozhodnutím ve správním řízení uložit účinné, přiměřené a odrazující peněžité pokuty podnikům či sdružením podniků, nebo aby mohly v jiném než trestním soudním řízení požadovat uložení takovýchto pokut, pokud tyto úmyslně nebo z nedbalosti poruší článek 101 nebo článek 102 SFEU.
2. Aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy členských států, které umožňují ukládání sankcí v trestním soudním řízení, členské státy zajistí, aby vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž mohly rozhodnutím ve správním řízení uložit podnikům či sdružením podniků účinné, přiměřené a odrazující peněžité pokuty, které jsou stanoveny v poměru k jejich celkovému obratu, nebo aby mohly v jiném než trestním soudním řízení požadovat uložení takovýchto pokut, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:
 - a) se nepodrobí kontrole uvedené v článku 6 odst. 2;
 - b) byly porušeny pečeti umístěné úředníky nebo jinými doprovázejícími osobami zmocněnými vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž podle čl. 6 odst. 1 písm. d);
 - c) v reakci na otázku podle čl. 6 odst. 1 písm. e) uvedly nesprávnou nebo zavádějící odpověď, neposkytly nebo odmítly poskytnout úplnou odpověď nebo neopravily ve lhůtě stanovené vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž nesprávnou, zavádějící nebo neúplnou odpověď uvedenou zaměstnancem;
 - d) v reakci na žádost na základě rozhodnutí přijatého podle článku 8 poskytnou nesprávné, neúplné nebo zavádějící informace nebo neposkytnou informace ve stanovené lhůtě;
 - e) nedodrží rozhodnutí uvedené v člancích 10 a 11.

3. Členské státy zajistí, že za účelem ukládání pokut se pojem „podnik“ uplatňuje na mateřské společnosti a právní a hospodářské nástupce podniků.

Článek 13

Výpočet pokut

1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž při stanovení výše pokuty za porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU vzaly v potaz závažnost protiprávního jednání i dobu jeho trvání.
2. Členské státy zajistí, aby v případě, že sdružení podniků je uložena pokuta při zohlednění obratu jeho členů a sdružení samo není platby schopné, bylo sdružení povinno požadovat příspěvky na pokrytí pokuty od svých členů.

Je-li nutné zajistit uhrazení pokuty v plné výši, členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohly požadovat uhrazení zbývajících částky pokuty od všech podniků, jejichž zástupci byli členy rozhodovacích orgánů sdružení. Je-li to i nadále nezbytné, mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž požádat o úhradu zbývajících částky pokuty každého z členů sdružení, kteří působili na trhu, na němž k protiprávnímu jednání došlo. Platba se však nevyžaduje od členů sdružení, kteří se na protiprávním jednání nepodíleli, a buď o jeho existenci nevěděli, nebo se od něj aktivně distancovali předtím, než bylo zahájeno šetření v dané věci.

Článek 14

Maximální výše pokuty

1. Členské státy zajistí, aby maximální částka pokuty, kterou může vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž uložit každému podniku nebo sdružení podniků, jež se podílely na porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU, nebyla nižší než 10 % jeho celkového celosvětového obratu za hospodářský rok, který předchází přijetí rozhodnutí.
2. Pokud protiprávní jednání sdružení podniků souvisí s činností jeho členů, nesmí být maximální částka pokuty stanovena ve výši pod 10 % úhrnu celkového celosvětového obratu každého člena sdružení, který působí na trhu, jehož se protiprávní jednání sdružení týká. Finanční odpovědnost každého podniku s ohledem na uhrazení pokuty však nesmí přesáhnout maximální částku stanovenou podle odstavce 1.

Článek 15

Penále

Členské státy zajistí, že vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž mohou rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků účinné, přiměřené a odrazující penále, které je stanoveno v poměru k jejich dennímu celkovému obratu, aby je přinutily:

- a) podrobit se kontrole uvedené v čl. 6 odst. 2;
- b) poskytnout úplné a správné informace podle článku 8;

- c) dodržet rozhodnutí uvedené v člancích 9, 10 a 11.

KAPITOLA VI

SHOVÍVAVOST

Článek 16

Ochrana před pokutami

1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zavedly programy shovívavosti, které jim umožňují přiznávat podnikům ochranu před pokutami.
2. Členské státy zajistí, aby ochranu bylo možno přiznat pouze tehdy, pokud podnik
 - a) splňuje podmínky stanovené v článku 18;
 - b) poskytne informace o své účasti v tajném kartelu a
 - c) jako první předloží důkazy, které:
 - i. v době, kdy vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž obdrží žádost, umožní provést cílenou kontrolu v souvislosti s tajným kartelem, za předpokladu, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž neměl dosud k dispozici důkazy pro provedení kontroly v souvislosti s tajným kartelem, nebo již tuto kontrolu neprovedl; nebo
 - ii. podle názoru vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž umožní zjistit porušení právních předpisů o hospodářské soutěži, za předpokladu, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž neměl dosud k dispozici důkazy pro zjištění tohoto protiprávního jednání a že žádný jiný podnik předtím nezískal v souvislosti se stejným kartelem ochranu podle čl. 2 písm. c) bodu i).
3. Členské státy zajistí, aby pro ochranu před pokutami byly způsobilé všechny podniky s výjimkou podniků, které podnikly kroky s cílem donutit k účasti v tajném kartelu jiné podniky.

Článek 17

Snížení pokut

1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zavedly programy shovívavosti, které jim umožňují přiznat podnikům, které nejsou způsobilé pro ochranu, snížení pokut.
2. Členské státy zajistí, aby bylo snížení pokut přiznáno pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky stanovené v článku 18 a poskytne-li žadatel informace o své účasti v tajném kartelu a předloží-li vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž důkazy o údajném tajném kartelu, které představují významnou přidanou hodnotu za účelem prokázání porušení článku 101 SFEU nebo odpovídajícího ustanovení vnitrostátního práva, v porovnání s důkazy, které má vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž k dispozici v době podání žádosti.

3. Členské státy zajistí, aby mohly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž přiznat dodatečné snížení pokut, předloží-li žadatel důkazy, které vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž použije (aniž by bylo zapotřebí další potvrzení) k prokázání dalších skutečností, jež vedou k zvýšení pokut v porovnání s pokutami, jež by jinak byly účastníkům tajného kartelu uloženy. Snížení pokut uložených žadateli je úměrné takovémuto zvýšení pokut.

Článek 18

Obecné podmínky shovívavosti

Členské státy zajistí, že žadatel musí splňovat níže uvedené kumulativní podmínky, aby byl způsobilý pro udělení shovívavosti:

- a) bezprostředně po podání žádosti ukončil svou účast v údajném tajném kartelu s výjimkou činností, které jsou podle názoru příslušného vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž přiměřeně nezbytné k zajištění integrity jeho šetření;
- b) skutečně, plně, průběžně a pohotově spolupracuje s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž od okamžiku podání žádosti do doby, než orgán uzavře řízení vůči všem stranám, kterých se šetření týká, přijetím rozhodnutí či řízení ukončí jinak. To znamená, že:
 - i. pohotově poskytuje vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž veškeré důležité informace a důkazy související s údajným tajným kartelem, které získá nebo ke kterým má přístup;
 - ii. je vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž k dispozici a reaguje na jakékoli požadavky, které by mohly přispět k zjištění dotčených skutečností;
 - iii. umožní, aby stávající (a pokud možno i bývalí) zaměstnanci a ředitelé byli k dispozici pro účely pohovorů s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž;
 - iv. nezničí, nepadělá nebo nezatají důležité informace nebo důkazy a
 - v. neuvede ve známost existenci své žádosti ani cokoli z jejího obsahu dříve, než vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž vydá v řízení, které u něj probíhá, své výtky, není-li dohodnuto jinak, a
- c) v době, kdy zvažuje podání žádosti vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž, nesmí:
 - i. zničit, padělat nebo zatajit důkazy o údajném tajném kartelu nebo
 - ii. uvést ve známost, že zvažuje podat žádost, ani cokoli z obsahu zvažované žádosti; smí to vyžradit jiným orgánům pro hospodářskou soutěž.

Článek 19

Forma žádostí o shovívavost

Členské státy zajistí, aby žadatelé mohli požádat o shovívavost písemně a aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zavedly systém, který jim umožní přijímat prohlášení v rámci programu shovívavosti ústně či jiným způsobem, který nevede k předložení dokumentů,

informací nebo jiných materiálů, jež má žadatel ve vlastnictví, v úschově či pod kontrolou.

Článek 20

Rezervace pořadí formální žádosti o ochranu

1. Členské státy zajistí, aby podnik, který chce požádat o ochranu před pokutami, mohl vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž požádat nejprve o rezervaci pořadí. Rezervace pořadí přiznává žadateli určité místo v pořadí po dobu, kterou vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, jenž žádost o rezervaci pořadí obdrží, stanoví v každém jednotlivém případě. Rezervace pořadí umožňuje žadateli shromáždit potřebné informace a důkazy ke splnění příslušných důkazních kritérií pro ochranu před pokutami.
2. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohly o rezervaci pořadí rozhodnout dle svého uvážení.
3. Členské státy zajistí, aby se v případě, že žadatel naplní rezervaci ve stanovené lhůtě, mělo za to, že poskytnuté informace a důkazy byly předloženy v době, kdy bylo určité pořadí rezervováno.

Článek 21

Zjednodušené žádosti

1. Členské státy zajistí, aby žadatelé, kteří Komisi požádali o shovívavost, a to buď pro určitý trh, nebo podáním úplné žádosti, v souvislosti s údajným tajným kartelem, mohli v souvislosti s tímž kartelem podat zjednodušené žádosti vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž, které žadatel považuje za vhodné k projednání dané věci.
2. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž přijímaly zjednodušené žádosti, pokud mají jednu z forem stanovených v článku 19, týkají se stejného výrobku, mají stejný zeměpisný rozsah a dobu trvání jako žádost o shovívavost, která byla podána Komisi, a obsahují stručný popis níže uvedených skutečností, jsou-li žadateli v době podání známy:
 - a) jméno a adresa žadatele;
 - b) ostatní účastníci údajného tajného kartelu;
 - c) dotčený výrobek či výrobky;
 - d) dotčené území;
 - e) doba trvání;
 - f) povaha údajného kartelového jednání;
 - g) členský stát nebo státy, ve kterých se pravděpodobně nacházejí důkazy, a
 - h) informace o minulých či případných budoucích žádostech o shovívavost podaných žadatelem v souvislosti s údajným tajným kartelem.
3. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž ustoupily od toho, aby vyžadovaly od žadatele jakékoli informace týkající se údajného protiprávního jednání, jehož se týká zjednodušená žádost, nad rámec položek

uvedených v odstavci 2 předtím, než požádají o podání úplné žádosti podle odstavce 6.

4. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které obdrží zjednodušenou žádost, poskytly žadateli potvrzení udávající datum a čas přijetí žádosti.
5. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které obdrží zjednodušenou žádost, při jejím obdržení ověřily, zda již v souvislosti se stejným údajným tajným kartelem neobdržely dřívější zjednodušenou žádost nebo žádost o shovívavost, a informovaly o tom žadatele.
6. Členské státy zajistí, aby mohli žadatelé podat dotčeným vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž úplné žádosti o shovívavost doplňující zjednodušené žádosti uvedené v odstavci 1, jakmile Komise tyto orgány informovala, že v dané věci nehodlá jednat, a to zcela nebo částečně. Členské státy zajistí, aby mohly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž stanovit přiměřenou lhůtu, ve které musí žadatel předložit úplnou žádost spolu s odpovídajícími důkazy a informacemi.
7. Členské státy zajistí, aby se v případě, že žadatel podá ve lhůtě stanovené vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž úplnou žádost podle odstavce 6, mělo za to, že informace obsažené v této žádosti byly poskytnuty v den a čas podání zjednodušené žádosti. Pokud žadatel podal zjednodušenou žádost nejméně pět pracovních dnů po podání žádosti o shovívavost Komisi, má se za to, že zjednodušená žádost byla podána v den a čas předložení žádosti o shovívavost Komisi.

Článek 22

Vzájemný vztah mezi programy shovívavosti a sankcemi ukládanými fyzickým osobám

Členské státy zajistí, aby stávající a bývalí zaměstnanci a ředitelé podniků, které orgány pro hospodářskou soutěž žádají o ochranu před pokutami, byli chráněni před trestními a správními sankcemi a sankcemi ukládanými v jiném než trestním soudním řízení za účast v tajném kartelu, jehož se žádost týká, pokud tito zaměstnanci a ředitelé s dotčenými orgány pro hospodářskou soutěž aktivně spolupracují a pokud byla žádost o ochranu před pokutami podána před zahájením trestního řízení.

KAPITOLA VII

VZÁJEMNÁ POMOC

Článek 23

Spolupráce mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž

Členské státy zajistí, aby se v případě, že vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž provádějí kontrolu jménem a na účet jiných vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž podle článku 22 nařízení Rady (ES) č. 1/2003, mohli úředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné dožadujícím vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž účastnit této kontroly a aktivně napomáhat dožádanému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž uplatněním

pravomocí uvedených v článku 6 a 7.

Článek 24

Žádosti o oznámení předběžných námitek a rozhodnutí

1. Aniž je dotčena jakékoli jiná forma oznámení učiněného vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž žádajícího členského státu v souladu s pravidly platnými v tomto členském státě, členské státy zajistí, aby na žádost žádajícího orgánu oznámil dožádaný orgán adresátovi jménem žádajícího orgánu předběžné námitky vůči údajnému porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU a rozhodnutí uplatňující tyto články, jakož i dokumenty související s výkonem rozhodnutí, kterými se ukládají pokuty nebo penále.
2. Dožádaný orgán zajistí, aby se oznámení v dožádaném členském státě uskutečnilo v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy a správními postupy platnými v dožádaném členském státě.

Článek 25

Žádosti o výkon rozhodnutí, kterými se ukládají pokuty nebo penále

1. Členské státy zajistí, aby na žádost žádajícího orgánu dožádaný orgán vykonal rozhodnutí, kterými se ukládají pokuty nebo penále a která žádající orgán přijal podle článků 12 a 15. To platí pouze v případě, že:
 - a) podnik, od něhož lze pokutu nebo penále vymáhat, nemá v členském státě žádajícího orgánu právní přítomnost, nebo
 - b) je zjevné, že podnik, od něhož lze pokutu nebo penále vymáhat, nemá v členském státě žádajícího orgánu dostatečný majetek.
2. Dožádaný orgán zajistí, aby se výkon rozhodnutí v dožádaném členském státě uskutečnil v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy a správními postupy platnými v dožádaném členském státě.
3. Žádající orgán může žádost o výkon rozhodnutí podat pouze tehdy, je-li rozhodnutí povolující výkon v žádajícím členském státě konečné a nelze-li je napadnout řádnými opravnými prostředky.
4. Otázky týkající se promlčecích lhůt se řídí právními předpisy platnými v žádajícím členském státě.
5. Dožádaný orgán není povinen rozhodnutí podle odstavce 1 vykonat, pokud by to bylo zjevně v rozporu s veřejným pořádkem v členském státě, ve kterém se o výkon žádá.

Článek 26

Spory týkající se žádosti o oznámení nebo o výkon rozhodnutí, kterými se ukládají pokuty a penále

1. Spory týkající se zákonnosti opatření, které má být oznámeno, nebo rozhodnutí, kterým se ukládají pokuty nebo penále podle článků 12 a 15 a které vydal žádající

orgán, spadají do působnosti příslušných orgánů žádajícího členského státu a řídí se vnitrostátními pravidly tohoto státu.

2. Spory týkající se prosazovacích opatření přijatých v dožádaném členském státě nebo platnosti oznámení provedeného dožádaným orgánem spadají do působnosti příslušných orgánů dožádaného členského státu a řídí se pravidly platnými v tomto státě.

KAPITOLA VIII

PROMLČENÍ

Článek 27

Pozastavení běhu promlčecích lhůt pro uložení pokut

1. Členské státy zajistí, aby byl běh promlčecích lhůt pro uložení pokut nebo penále vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž podle článků 12 a 15 pozastaven po dobu trvání řízení u vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž ostatních členských států nebo u Komise v souvislosti s protiprávním jednáním týkajícím se stejné dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě. Pozastavení běhu lhůt začíná od oznámení prvního formálního vyšetřovacího opatření podniku, jehož se řízení týká. Končí dnem, kdy dotčený orgán řízení ukončil a informoval o tom podnik. Dobou tohoto pozastavení běhu lhůt nejsou dotčeny objektivní promlčecí lhůty stanovené ve vnitrostátních právních předpisech.
2. Běh promlčecí lhůty pro uložení pokut nebo penále se pozastaví pod dobu, kdy je rozhodnutí orgánu pro hospodářskou soutěž předmětem řízení u odvolacího soudu.

KAPITOLA IX

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 28

Úloha vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž u vnitrostátních soudů

1. Členské státy, které určí vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž, jenž je příslušný k šetření porušení článku 101 nebo článku 102 SFEU, i vnitrostátní justiční orgán pro hospodářskou soutěž, který je příslušný k přijímání rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání a/nebo ukládá pokuta, zajistí, aby vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž mohl přímo podat žalobu vnitrostátnímu justičnímu orgánu pro hospodářskou soutěž.
2. Jestliže vnitrostátní soudy jednají v řízení zahájeném proti rozhodnutím vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž uplatňujících článek 101 nebo článek 102 SFEU v rámci prosazování práva, členské státy zajistí, aby měl vnitrostátní správní orgán pro hospodářskou soutěž sám o sobě plné právo účastnit se tohoto řízení jako státní zástupce nebo žalovaný a aby požíval stejných práv jako veřejní účastníci těchto řízení.

Omezení týkající se používání informací

1. Informace shromážděné na základě ustanovení uvedených v této směrnici by se měly použít pouze k účelu, pro nějž byly získány. Neměly by se použít při dokazování za účelem uložení sankcí fyzickým osobám.
2. Členské státy zajistí, aby k prohlášením v rámci programu shovívavosti nebo návrhům na narovnání byl umožněn přístup pouze pro účely uplatnění práva na obhajobu v řízení u vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž. Členské státy zajistí, aby informace převzaté z prohlášení v rámci programu shovívavosti a návrhů na narovnání mohla strana, která získala přístup ke spisu, použít pouze tehdy, je-li to nezbytné pro uplatnění jejího práva na obhajobu v řízení u soudů členských států v případech, které přímo souvisejí s věcí, v níž byl přístup k informacím umožněn, a které se týkají:
 - a) rozdělení pokuty, kterou účastníkům kartelu společně a nerozdílně uložil vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, mezi tyto účastníky, nebo
 - b) přezkumu rozhodnutí, kterým vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž konstatoval porušení článku 101 SFEU nebo vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži.
3. Členské státy zajistí, aby se až do doby, kdy vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž ukončí řízení se všemi vyšetřovanými stranami přijetím rozhodnutí podle článku 9 nebo 11 nebo jinak ukončí své řízení, nesměly v rámci řízení před vnitrostátními soudy použít následující kategorie informací získaných během řízení u vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž:
 - a) informace, které vypracovala jiná fyzická nebo právnická osoba výhradně pro řízení vedené vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, a
 - b) informace, které vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž vypracoval a zaslal stranám v průběhu svého řízení.
4. Členské státy zajistí, aby si vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vyměňovaly prohlášení v rámci programu shovívavosti podle článku 12 nařízení (ES) č. 1/2013 pouze:
 - a) se souhlasem žadatele, nebo
 - b) v případě, že přijímající orgán rovněž obdržel žádost o shovívavost v souvislosti s tímž protiprávním jednáním od téhož žadatele jako předávající orgán, pokud v době předání informací nemůže žadatel informace, které poskytl přijímajícímu orgánu, vzít zpět, nebo
 - c) pokud přijímající orgán poskytl písemný závazek, že informace, které mu byly předány, ani jakékoliv jiné informace, které případně získá po datu a okamžiku předání zaznamenaném předávajícím orgánem, nepoužije on sám ani jiný orgán, jemuž budou tyto informace následně předány za účelem uložení sankcí žadateli, jakékoli jiné právnické či fyzické osobě, na kterou se vztahuje příznivé zacházení poskytnuté předávajícím orgánem na základě žádosti předložené žadatelem v rámci jeho programu shovívavosti, či jakémukoli zaměstnanci nebo bývalému zaměstnanci některé z výše uvedených osob;

a za předpokladu, že ochrana před zveřejněním, kterou přiznal přijímající vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, je rovnocenná ochraně, kterou přiznává předávající vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž.

5. Pokud orgán pro hospodářskou soutěž předává informace, které žadatel poskytl dobrovolně podle článku 12 nařízení (ES) č. 1/2003, bez souhlasu žadatele, členské státy zajistí, aby přijímající vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohly poskytnout závazek uvedený v odst. 4 písm. c).
6. Odstavce 2–5 se použijí bez ohledu formu, ve které byla prohlášení v rámci programu shovívavosti podle článku 19 předložena.

Článek 30

Přípustnost důkazů u vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž

Členské státy zajistí, aby k typům dokladů, které jsou přípustné jako důkazy u vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, patřily dokumenty, ústní prohlášení, záznamy a veškeré jiné předměty obsahující informace bez ohledu na nosič, na němž jsou tyto informace uloženy.

Článek 31

Náklady na systém Evropské sítě pro hospodářskou soutěž

Náklady, které Komise vynaloží v souvislosti s údržbou a rozvojem systému Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a spoluprací v rámci této sítě, jsou hrazeny ze souhrnného rozpočtu Unie v mezích dostupných prostředků.

KAPITOLA X

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 32

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do [dvouleté období pro provedení]. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.
Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 33

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 34

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1 Název návrhu/podnětu
- 1.2 Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3 Povaha návrhu/podnětu
- 1.4 Cíle
- 1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.6 Doba trvání akce a finanční dopad
- 1.7 Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2 Systém řízení a kontroly
- 2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2 Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1 *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2 *Odhadovaný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.3 *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.4 *Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5 *Příspěvky třetích stran*
- 3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

Směrnice Evropského parlamentu a Rady o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu

1.2 Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB¹

Oblast politiky: Hlava 03 – politika hospodářské soutěže.

Aktivita: 03 02 – Koordinace politik, Evropská síť pro hospodářskou soutěž a mezinárodní spolupráce

03 05 – Kartely, antitrustová opatření a liberalizace

1.3 Povaha návrhu/podnětu

Návrh/podnět se týká **nové akce**.

1.4 Cíle

1.4.1 Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem/podnětem

Obecný cíl A: Nový impulz pro zaměstnanost, růst a investice

1.4.2 Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB

Specifický cíl č. 2: Účinné a soudržné uplatňování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a vnitrostátních soudů.

Příslušné aktivity ABM/ABB: 03 02 – Koordinace politik, Evropská síť pro hospodářskou soutěž a mezinárodní spolupráce a 03 05 – Kartely, antitrustová opatření a liberalizace

1.4.3 Očekávané výsledky a dopady

1.4.4 Iniciativa bude mít dopad hlavně na vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, podniky a spotřebitele, jak je objasněno v oddíle 2 důvodové zprávy. Ukazatele výsledků a dopadů

Níže uvedená tabulka obsahuje možné ukazatele, které lze použít k měření výsledků a dopadů.

Cíle	Základní ukazatele
Zajištění toho, aby měly všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž účinné nástroje pro šetření a rozhodování.	Legislativní opatření 1. Dostupnost základních nástrojů pro šetření a rozhodování u jednotlivých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. 2. Dostupnost klíčových procesních záruk u jednotlivých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.

¹ ABM: řízení podle činností (activity-based management); ABB: sestavování rozpočtu podle činností (activity-based budgeting).

	3. Využívání nových vyšetřovacích nástrojů ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. 4. Počet rozhodnutí v rámci prosazování práva podle druhu rozhodnutí (např. zákazy, závazky, předběžná opatření). „Měkká“ opatření: 1. Uplatňování doporučených postupů/pokynů (je-li použitelné), které jsou schváleny Evropskou sítí pro hospodářskou soutěž, ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.
Zajištění toho, aby mohly všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž ukládat účinné pokuty.	Legislativní opatření: 1. V členských státech, které v současnosti ukládají podnikům pokuty v trestním soudním řízení: – Dostupnost pokut ukládaných ve správním řízení / v jiném než trestním soudním řízení. – Možnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž předkládat své případy soudům / hájit je u soudů. – Počet pokut oproti počtu případů v porovnání s předchozími obdobími, pokud jsou pokuty ukládány především v trestním soudním řízení. 2. Uplatňování stanovené zákonné maximální výše pokut ze strany jednotlivých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. 3. Změny ve výši pokut v porovnání se situací před vstupem této směrnice v platnost. 4. Celková výše uložených pokut. 5. Uplatňování/neuplatňování pojmu „podnik“ na mateřské společnosti a právní a hospodářské nástupce podniků za účelem ukládání pokut. „Měkká“ opatření: 1. Uplatňování doporučených postupů/pokynů (je-li použitelné), které jsou schváleny Evropskou sítí pro hospodářskou soutěž, ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.
Zaručení toho, aby všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zavedly náležitě navržený program	Legislativní opatření: 1. Dostupnost účinných záruk, že žadatelé o shovívavost si mohou zajistit určité místo v

shovívavosti, který usnadňuje rovněž podávání žádostí o shovívavost v několika jurisdikcích.	pořadí žadatelů o shovívavost, u jednotlivých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. 2. Dostupnost pravidel pro ochranu zaměstnanců podniků, které žádají o shovívavost, před sankcemi u jednotlivých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. 3. Počet žádostí o shovívavost připadajících na vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž. „Měkká“ opatření: 1. Uplatňování doporučených postupů/pokynů (je-li použitelné), které jsou schváleny Evropskou sítí pro hospodářskou soutěž, ze strany vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.
Zajištění toho, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž dostatečné zdroje a aby mohly nezávisle prosazovat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže.	Legislativní opatření: 1. Dostupnost pravidel, která zajišťují, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nepřijímají pokyny od veřejných nebo soukromých subjektů, u jednotlivých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. 2. Průzkum, zda se vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž setkaly se snahami o narušení jejich nezávislosti. 3. Průzkum, zda mají vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž přiměřené lidské a finanční zdroje pro plnění svých úkolů, včetně trendu a porovnání počtu zaměstnanců a výše rozpočtu.
Vícenáklady vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž	1. Vícenáklady vynaložené v důsledku posílených pravomocí (odborná příprava atd.). 2. Náklady na činnost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž při prosazování antimonopolních pravidel (náklady v porovnání s výší uložených pokut).

1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1 Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Hlavním cílem tohoto legislativního podnětu je zajistit plné využití potenciálu decentralizovaného systému prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže, který byl zaveden nařízením (ES) č. 1/2003, a to posílením postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla. To posílí účinné prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. Návrh podpoří rovněž úzkou spolupráci v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

To vyžaduje dosažení těchto specifických cílů:

1. zajištění toho, aby všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly účinné nástroje pro šetření a rozhodování;
2. zajištění toho, aby mohly všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž ukládat účinné a odrazující pokuty;
3. zajištění toho, aby všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zavedly náležitě navržený program shovívavosti, který usnadňuje podávání žádostí o shovívavost v několika jurisdikcích, a
4. zajištění toho, aby měly vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž dostatečné zdroje a aby mohly nezávisle prosazovat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže.

1.5.2 Přidaná hodnota ze zapojení EU

Existuje řada důvodů, které odůvodňují zapojení EU k dosažení cílů popsaných v oddíle 1.5.1 a k plnému využití potenciálu decentralizovaného systému prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže, jak je objasněno v oddíle 2 důvodové zprávy.

1.5.3 Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Nařízení (ES) č. 1/2003 zmocnilo vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž k uplatňování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže. Prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže se proto nyní uskutečňuje v měřítku, jehož by Komise sama nebyla nikdy schopna dosáhnout. Od roku 2004 přijaly Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v rámci prosazování práva více než 1 000 rozhodnutí, přičemž na vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž připadá 85 % těchto rozhodnutí. Tento legislativní návrh vychází ze zkušeností vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž s prosazováním pravidel a dalšího zjišťování skutkového stavu od roku 2004.

1.5.4 Soulad a možná synergie s dalšími vhodnými nástroji

Legislativní návrh je slučitelný s nařízením (ES) č. 1/2003 a bude mít s tímto nařízením silné synergie, jelikož vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožní dosáhnout plného potenciálu v decentralizovaném systému prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže podle tohoto nařízení.

1.6 Doba trvání akce a finanční dopad

Časově neomezený návrh/podnět

1.7 Předpokládaný způsob řízení²

Přímé řízení Komisí a jejími útvary.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Prostředky budou sloužit k zachování, rozvoji, hostování, provozu a podpoře centrálního informačního systému (systému Evropské sítě pro hospodářskou soutěž) v souladu s příslušnými normami důvěrnosti a zabezpečení údajů. Zaručí úzkou spolupráci mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a Komisí v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, a to různými způsoby. Použijí se pravidla generálního ředitelství pro podávání zpráv.

² Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách Generálního ředitelství pro rozpočet Evropské komise: http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm.

2.2 Systém řízení a kontroly

2.2.1 Zjištěná rizika

Co se týká informačních technologií; riziko, že informační systémy nebudou účinně podporovat fungování Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

2.2.2 Informace o zavedeném systému vnitřní kontroly

Informační technologie: účinné postupy správy informačních technologií, které aktivně zapojují uživatele systémů.

Výdaje: postupy vnitřní kontroly mají zajistit přiměřené řízení rizik souvisejících s legalitou a správností uskutečněných operací a povahou plateb. Systém kontroly sestává z různých prvků, jako je podávání zpráv vrcholnému vedení, ověření *ex ante* ze strany centrálního finančního týmu, interní poradní výbor pro zadávání veřejných zakázek a smlouvy, kontroly a audity *ex post* prováděné Útvarem interního auditu a Evropským účetním dvorem.

2.2.3 Odhad nákladů a přínosů kontrol a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb

Výdaje: náklady na kontroly představují podle odhadů méně než 3 % celkových výdajů. Přínosy kontrol z nefinančního hlediska zahrnují vyšší protihodnotu, odrazování, zvýšení efektivnosti, zlepšení systému a dodržování právních předpisů.

Rizika jsou účinně snížena prostřednictvím zavedených kontrol a míra rizika výskytu chyb se odhaduje na méně než 2 %.

2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Riziko podvodů je sníženo zvláštními kontrolami. Činnosti a operace s vyšším rizikem podvodů jsou předmětem důkladnějšího sledování a kontroly. Výše uvedený systém kontroly a povaha výdajů v rámci přímého řízení umožňují vyhodnotit pravděpodobnost podvodů jako nízkou.

Všechny transakce jsou předmětem prvostupňových kontrol *ex ante* v souladu s postupy schvalování finančních transakcí. Kontroly jsou operativní i finanční, zahájení a ověřování operací provádí provozní ředitelství, zatímco finanční operace a ověřování provádí finanční jednotka v útvaru COMP R2.

Riziko podvodu se posuzuje každý rok v rámci řízení rizik.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

Stávající rozpočtové položky

V roce 2016 byly informační systémy podporující činnosti Evropské sítě pro hospodářskou soutěž financovány z programu ISA² v rámci opatření ABCDE. Ostatní náklady vynaložené v souvislosti s fungováním Evropské sítě pro hospodářskou soutěž jsou financovány v rámci správních výdajů. Totéž platí v roce 2017 a až do roku 2020. Způsoby dopadu návrhu na rozpočet po roce 2020 budou podmíněny návrhy Komise týkajícími se příštího víceletého finančního rámce a finančním výsledkem jednání o víceletém finančním rámci po roce 2020.

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek

finančního rámce	Okruh 1a	RP/NRP ³	zemí ESVO ⁴	kandidátských zemí ⁵	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
	26.030100	RP	ANO	ANO	NE	NE

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka		Druh výdaje		Příspěvek	
	Okruh 5	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
	03.010211	NRP	NE	NE	NE	NE

3.2 Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1 Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

Okruh víceletého finančního rámce	Číslo 1a	„Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost“

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

GŘ: COMP			Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Následné roky (platby)	CELKEM
• Operační prostředky							
Rozpočtová položka 26.030100 ⁶	Závazky	(1)	1,000	1,000	1,000		3,000
	Platby	(2)	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁷							
CELKEM prostředky pro GŘ COMP	Závazky	=1+1a+3	1,000	1,000	1,000		3,000
	Platby	=2+2a+3	0,700	0,900	1,000	0,400	2,600
• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	1,000	1,000	1,000		3,000
	Platby	(5)	0,700	0,900	1,000		3,000
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM			0	0	0		0
CELKEM prostředky	Závazky	=4+6	1,000	1,000	1,000		3,000

³ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁴ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁵ Kandidátské země a případně potenciální kandidátské země západního Balkánu.

⁶ Tyto částky jsou orientační s výhradou ročního rozpočtového procesu a priorit stanovených v ročním pracovním programu ISA².

⁷ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

na OKRUH 1a víceletého finančního rámce	Platby	=5+ 6	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000

Okruh víceletého finančního rámce	5	Správní výdaje

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Následné roky (platby)	CELKEM
GŘ: COMP						
• Lidské zdroje		0,759	0,759	0,759		2,277
• Ostatní správní výdaje		0,500	0,550	0,550		1,600
GŘ COMP CELKEM	Prostředky	1,259	1,309	1,309		3,877
CELKEM prostředky na OKRUH 5 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	1,259	1,309	1,309		3,877

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok N ⁸	Rok N+1	Rok N+2	Následné roky (platby)	CELKEM*
CELKEM prostředky z OKRUHU 1 až 5 víceletého finančního rámce	Závazky	2,259	2,309	2,309		6,877
	Platby	1,959	2,209	2,309	0,400	6,877

⁸ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět.

3.2.2 Odhadovaný dopad na operační prostředky

Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

GŘ pro hospodářskou soutěž nemůže poskytnout úplný přehled výstupů, které mají být zajištěny prostřednictvím finančních intervencí, průměrných nákladů a počtu, jak se vyžaduje v tomto oddíle, jelikož se jedná o novou iniciativu a neexistují předchozí statistické údaje, z nichž by bylo možno vycházet.

Na podporu úzké spolupráce v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a k optimálnímu dosažení těchto cílů se předpokládají mimo jiné tyto výdaje:

- na zachování, rozvoj, hostování, provoz a podporu centrálního informačního systému (systému Evropské sítě pro hospodářskou soutěž) v souladu s příslušnými normami důvěrnosti a zabezpečení údajů. Účinné a efektivní fungování Evropské sítě pro hospodářskou soutěž závisí na interoperabilitě.
- ostatní správní výdaje vynaložené v souvislosti s fungováním Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, například:
 - náklady související s pořádáním zasedání;
 - zajištění odborné přípravy pro vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž;
 - přeložení tištěných materiálů do všech jazyků;
 - vydání doporučených postupů/pokynů, které jsou přeloženy do všech jazyků;
 - následné průzkumy/studie/hodnocení.

3.2.3 Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy

3.2.3.1 Shrnutí

Návrh/podnět nevyžaduje využití dodatečných prostředků správní povahy.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení. Totéž platí pro prostředky potřebné k uhrazení ostatních správních výdajů.

3.2.3.2 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	neomezená doba trvání (viz bod 1.6) (viz bod 1.6)
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)					
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
XX 01 01 02 (při delegacích)					
XX 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)					
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)					

• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) ⁹					
XX 01 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)					
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)					
XX 01 04 yy ¹⁰	– v ústředí				
	– při delegacích				
XX 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)					
10 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
CELKEM		5,5	5,5	5,5	5,5

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeočísleny v rámci GR, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	AD – sledování, koordinace Evropské sítě pro hospodářskou soutěž AST – správce informačních systémů podporujících fungování Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, koordinace zasedání Evropské sítě pro hospodářskou soutěž
Externí zaměstnanci	Nevztahuje se na tento návrh.

3.2.4 Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem a stávajícím finančním plánem programu ISA², dodatečné zdroje nejsou zapotřebí.

3.2.5 Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

⁹ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

¹⁰ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).